

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, szeptember 2-án.

241. szám.

Folyik a regény.

Ugy látszott, Európának már nem sokáig lesz szüksége arra, hogy a Dreyfus-ügyről füzetes regényeket meséljenek neki. Jean Jaurés urnak, a szociáldemokratának (ki ezuttal Clemenceaunak fejevertársa volt) jezsuita-cselszövényekről és a hátsó lépcsők intrikáiról szóló fejezeteit; a boulevard-kombinációt továbbá, mely az orosz szövetség kedvéért való justizmordról beszélt; hasonlóképpen a fátyolos hölgyeket, álarczos embereket és aláírás nélküli leveleket; nemkülönben a Zola-pör fejezetét, mely arra a naivságra volt alapítva, hogy rögtön jön utána egy másik fejezet, mi-
ben majd a vezérkar a híró széke előtt önként odatárt titkos aktáival megoldja a rejtélyt; Boisdeffret, Mercier, Bilot s végül a misztikus generalisokat, az arany-sujtásos vérbírákat, minden regényingredienciákat szóval, végpusztulással fenyegetett a tegnapi. Ugy látszott, Európának nincs többé szüksége arra, hogy a Dreyfus-ügyről füzetes regényeket meséljenek neki. De a hajnal meghozta a meglepetést: Henry alezredes, a levelhamisító, a mindent tudó megölte magát a cellájában. Így ismét henn van Európa a rémregényben: mindössze csak annyi történt, hogy megoldás előtt vízbe fult az egyik sötét hérosz és a fejezetek tovább folytatódnak. Regélvén egy országról, ahol a demokrácia a legnagyobb leleplezésnek van kitéve, mert ime a Dreyfus-ügyben minden gyanus kormányzati cselekvést a nemzet többségének tapsa

kísér és ez a taps azt mondja, hogy a gaszág ellen, amit a népakarat szentesít, demokratikus szempontból kifogást nem lehet tenni... Folyik tovább a regény, beszélvén egy nemzetről, amely a förtelmeket száz év előtt megkezdte azzal, hogy hóhéregényekből törvényhozó testületet állított össze és száz év után tetézi azzal, hogy nyilvánvaló hamisítókából állit össze egy vezérkari testületet; egy nemzetről, amely időközben kalandorokat ültetett a trónra, courtesaneokat nevezett a haza nemtőinek, az ellenség előtt gyöngye volt, de a gyönggékkel kegyetlenkedni erős; amely egyszerre esküszik a csárra, a pápára és az encyklopedistákra; amely a genie sorsát mutatja, midőn agylágyulásba és ezzel együtt erkölcsi tébolyba esik... Folyik a regény... Mit írjunk hozzá?

Hozzá semmit sem. Róla írhatni, csak Henry alezredes ur, az iráshamisító vezérkari tiszt nem oldotta meg a csomót, hanem napiparancs folytán meghalt. Miként alakulnak majd a következő fejezetek?

Ahogy a hősokeket eddig megismer-
tük, a demokratikus akarat által szentesített további cselekményeket a következőkben sejtethetjük:

Henry alezredes hamisított egy irást, amely az Alfred Dreyfus hazaárulási perében bizonyíték gyanánt nem szerepelt. Ez az irás ugyan szőnyegen forgott a kamarában is és ott különös speciális jelentőséggel ruháztatott fel, megkülönböztetett helyre került, s a kabinet leg-

népszerűbb tagja által így aposztrofál-
tatott: „az az irás a Dreyfus bűnösségét leginkább bizonyítja, noha a peren kívül állott s csak ítélet után került kézbe. Ez az irás a posthumus gyermek, aki különös dédelgetésre méltó, ez az irás tehát a mi szemünk fénye...” Most azonban Henry alezredes, főlebbvalói kívánságára meghalt s míg így egyrészt hozzátartozóinak gondos ellátást biztosított, addig másrészt a kabinetet abba a kellemes helyzetbe hozta, hogy szükség esetén az irást ismét következőkép aposztrofálhassa: „Ez az irás a Dreyfus bűnösségét perrendszerüen nem bizonyította, mert a perben bizonyítéknak nem szerepelt, tehát most, a hamissága kiderülvén, a perbeli bizonyítékok közül egy sem dőlt meg s így revizióra nincs szükség. Ez az irás csak a posthumus gyermek, de nem az egész család... Még mindig érintetlen a bordereau, a tárgyalási jegyzőkönyv és a többi aktacsomó: az nincs hamisítva...”

Egy másik Henry alezredes, aki a bordereau hamisítását bevallja, nem igen akad majd, látni Esterházy. A demokratikus közakarat pedig ezentúl is tapsolni fog az erkölcselenségnek, Franciaország, mely most van csak halálra ijedve, most még erőszakosabb és vérlázítóan igazságtalanabb eszközökkel fog kapaszkodni utolsó gerendájába, a katonai renomméba... Henry, aki nyilván mindent tudott, esetleg mindent csinált, esetleg a bordereaut is hamisította, esetleg az első szálat is fonni segítette, meghalt, de a dicsőséges hadse-

Helén szive.

Írta: Hugues ie Roux.

Megkopogtattam a kocsiablakot és a kocsi a bakon hátrafordult.

— Mondja csak, barátom, kit vitt én előttem a kocsiján?

— Egy plébánost, uram — felelte a kocsis.

- Hol ült föl?
- A Pantheon lépcsőinél.
- Nem tudná megatálatni?

A kocsis tagadólágot rázta szürkekalapos fejét.

— Csak azért kérdeztem, mert itt a kocsi-
ban felejtette a breviáriumát... No de mindegy, hajtson tovább; majd lapozgatok a könyvben, talán meglelem a lakezimét.

A breviáriumban egy levél volt, boríték nélkül. Nyolcz teleirt oldal, finom, elegáns, de kissé öreges írással. A papíros nagyon közönséges volt, czimertelen, vékony, vidéki papíros; valami bazárban vásárolhatták. Olyan kézvonásai voltak, amely már csak szomorú szavakat tud írni; egyenes irás, mely nem görbül se fölfelé, se lefelé: egyenesen halad, mint az özvegy a férje sírjához. Előre elárulta, hogy ha e levélben valami titok van, az becsületes titok. Különben is, mi módon juttathattam volna vissza a könyvet annak, aki elhagyta, mikor a pap neve nem volt felírva az első lapra?

Elofvastam hát s aközben nem védekezhettem a szinte remegéssel határos felindulás ellen, mely rendesen erőt vesz rajtunk, mikor a véletlen föllebbenti előttünk a mások lelkéről a fátyolt.

A levél így hangzott:

„Plébános ur és kedves cousin!

Hálásan köszönöm önnek, hogy annyi évi elválás után is megemlékezett az én drága Helénemről. Ön készítette elő az első áldozásra; ön készítte őt menyasszonyi fátyolában az oltár előtt megáldani.

Igazságtalan váddal illették ön előtt azt az embert, aki az én édes leányom férjének volt szánva.

Bármilyen fájdalmasan esett is nekünk a szakítása Helénnel, amikor tönkre jutottunk. Sokkal igazságosabbak vagyunk, semhogy kárhoztassuk érte.

Kétségkívül nem csupán a pénz esábitotta a frigykötésre, amelybe ami kedves gyermekünk annyi báj, annyi üdeséget vitt volna, a családanyának minden erényével együtt. De Bœquet Armand ur épen akkor vált el a nagybátyjától és nyitott saját üzletét. Szüksége volt a leányom kilátásba helyezett hozományára, hogy támogassa vele új vállalatát. Őszintén, becsületes emberhez illően megmagyarázta ezt a szükségességet, mikor a szavát visszavette. Ha aztán a következő évben nem jött el a férjem temetésére, azt csak azért mulasztotta el, mert feszélyezve érezte

volna magát előttünk. Sokat beszéltek arról E... ben, hogy az ön szegény cousinja életerejét az a bánat törte meg végképen, melyet a leányunk férjhezmenetelének meghiusulása miatt érzett. Helénnek és nekem ebben a dologban nincsen véleményünk. Mi halát adunk a jó Istennek, hogy magához vette ezt a kétségbeesett lelket, akinek e földön már csak a szenvedésben lehetett része.

Tizenkét esztendő múlt el, kedves cousin, e megpróbáltatások óta. Öregasszonygyá lettem, aki türelmetlenül várna nyugalomratérését, ha nem hagyna maga után bizalmas meghitt nélkül egy drága teremtest. Ön, kedves cousin, az utolsó élő rokonunk. Helén még fiatal arra, hogy az ön házában találhasson menedékhelyet s nekem elviselhetetlen a gondolat, hogy idegenekkel kellene élnie, ha egyszer otthonunkban a tüzhely kialszik.

Ön jóságosan azt kérdezi tőlem, hogy milyen mostanában a kedélyhangulata és milyen természetű az önmegadása. Kérdésére egészen határozott választ adhatok, mert gyermekem szívet épen úgy ismerem, mint az imakönyvemet, minden lapja magától tárul szemem elé.

Ma már azok a leányok, akik Helénnel nőttek fel, s akik barátnői voltak, csaknem mindannyian férjnél vannak. Sétálgatnak az esplanadeon dajkákkal, bábékkal, már nagyocská gyermekekkel. Új érdekeik vannak az életben, melyek elvonják őket a régi barátnőiktől.

Az én drága leányom sohasem irigy-

regnek nem szabad tönkremennie . . . Istennél a kegyelem Dreyfus Alfrédnek. . . . Ezt a fejleményt, ezt a logikát várhatni Franciaországtól. Az igazságot ezuttal is felretiporja az élet, az Őrdögiziget száműzöttjének, midőn megtörik, roncsosá válik, talán valaha egyszer az államfő kegyelme adja vissza a szabadságot s az ember, aki a kuliszszák mögött keresi a gonosztevőt vagy a gonosztevők ligáját, az okot vagy az okokat, az intrikát vagy az intrikákat; az ember Plutarchos mondására gondol: „Nagy tüzek ritkán törnek ki szent vagy nyilvános épületekben: egy feldöntött gyertya egy kis házban, egy kis parázs a szemétben, lángba borít egy egész nagy várost . . .” Politikai háttér? Diplomáciai göcs? Égő templomok? . . . Dehogy. Ki tudja, milyen kicsiny kollégák milyen kicsiny gyűlölsége volt a fölborult gyertya, amely tűzbe borította Franciaországot? . . . Folyik a regény.

POLITIKAI HIREK.

A politikai helyzet. Míg a magyar politikai közvélemény a bécsi döntés után nyugodtan várja a kiegyezés ügyének a képviselőházban várható további fejleményeit, addig az osztrák sajtó nem tud beletörődni abba, hogy a bécsi tanácskozás nem az osztrák álláspont győzelmével végződtek. A német, cseh és lengyel lapok egyaránt azt hangoztatják, hogy a Reichsrathnak újabb összehívása nem fogja meghozni a remélt sikert. A németek a cseh obstrukcióval találkoznak, ha a nyelvkérdésben a németek igényei kielégítést nyernének, a csehek meg a legádázabb harcot hirdetik, ha a kormánynak eszébe jutna a németek kedvére járni. Inter duos litigantes — a lengyelek ennek következtében mindkettőnek azt mondják, hogy ők nem hajlandók másoknak a gesztenyét kikaparni. Ilyen kölcsönös szíves biztatások között kezdte meg gróf Thun a pártvezérekkel a tárgyalásokat, hogy a nyelvkérdés alapján jusson velük valamelyest meg egyezésre. Az erre vonatkozó remények nem valami tulságos rózsák. Ma még csak annyi bizonyos, hogy a Reichsrath szeptember huszonhatodikán tényleg összeül, de nincs Ausztriában egy politikus, aki meg tudná mondani, hogy mi lesz addig.

dett a mások boldogságán. Ugy látszik, a világ legtermészetesebb berendezése gyanánt veszi, hogy a boldogság sorsjáték, melyből neki nem jutott sorsjegy. Sőt néha magasztalta is azt az örömet — és ösztönöségéről meg vagyok győződve — amit a teljes függetlenség szerez a megállapodott gondolkodásnak. Ez a lélekemesség megkapta jutalmát; elmondhatom, hogy az én édes gyermekem betöltötte harminczadik évét, de egyetlenegyszer sem esett kétségbe azért, hogy magányosan kellett elhaladnia a szerelem megengedett örömei mellett.

De ön, kedves cousin, aki annyi valómást hallott a gyóntató székben, ön ismeri a becsületes asszonyok szívének redőit: képesek lázadás nélkül lemondani a boldogsághoz való jogokról, de ki vannak téve a kétségbeesésnek, ha az egész életet át elvonják tőlük az alkalmat az önfeláldozásra. És nekem is abban a pillanatban, amikor már azt hittem, hogy Helén szívébe beköltözött a béke, arról kellett meggyőződnöm, hogy nagy szenvedés lakik benne, csak hogy nagylelkűen titkolja előltem.

Emlékszik még, kedves cousin, M . . . Mariannera? Mikor ön káplán volt Saint-Adrienben, együtt járt Helénnel önhöz vallást tanulni, együtt mondta föl a két kis lány a „hiszek egy”-et. M . . . kisasszony miattán sokáig nem mutatott hajlandóságot a férjhezmenetelre, egyszerre csak elhatározta magát. Huszonhat éves korában nőül ment abhoz,

Berlinben azért mégis kedvezőnek látják a helyzetet. Legalább a „Post”-nak egy, „Der Appell an dem österreichischen Reichsrath” című cikkében a következőket írja:

„A kiegyezési válság megoldottnak tekinthető. Az osztrák-magyar kiegyezés, amelyen a monarchia szervezete és Európában elfoglalt hatalmi állása nyugszik, úgy látszik, minden veszedelemtől megmenekült. Helykörülmények között az osztrákreichsrath nyíltól való összehívása elé meglehetősen megnyugvással lehet tekinteni. A német pártoknak figyelembe kellene venniük, hogy a monarchia szilárd voltát előbbre helyezték holmi harci jelszónál. A németeknek, akiknek történelmi érdemeit a dunai állam megteremtése körül semmiféle újabb keletű mester-séges hatalmi csoportosulás nem csökkentheti a mostani döntő pillanatban abba kellene hagyniok a negatív politikáját, ha csak rövid időre is és közre kellene működniök abban, hogy egészséges állandó viszony teremtessek, amely egyaránt javára válnék mind a birodalom politikai hatalmi állásának, mind pedig a birodalom összes népei, köztük nem utolsósorban az ausztriai német nép gazdasági érdekeinek is.”

Viszontlátás a pártkörökben.

Vége van a parlamenti vakációnak. Holnap széjjelküldik azt a kis nyomtatványt, mely beszéli a tisztelt honatyákat a restaurált tiszteit Házba, ahol minden kikoptatott nádulást új fonattal láttak el. A nyomtatvány szövege ez:

A képviselőház
hétfőn, szept. 5-én d. e. 12 órakor
ülést tart.

A képviselők tehát megjöttek. Frissen, egészséges szíven és pompás jókedvben. Ezt a jókedvüket még a „válság” se tudta elrontani, sőt talán a budapest-bécsi harcmezőről kapott tudósítások még fel is tüzeltek a képviselő urakat. Az összes pártok képviselői megható egyetértésben mondják, hogy kár volt ezt a szép és hosszú vakációt befejezni. Olyan jó volna még most is valahol a Tatra, Balaton vagy — Trouville tájékán üdülni, ami minden körülmények között mulatságosabb, mint a Sándor-utca üvegleteje alatt izzadni a haziért.

Ezt a rekriminációt tehát mindenütt hallani, de kevésbé egybehangzók a vélemények és hangulatok aziránt, hogy mennyire kell komolyan venni a válságot, mely a mi-

akinek a mi vönknek kellett volna lennie. Szörnyen féltettem Helént e hirtől, melyet velem titokban közöltek. Ő maga hozta szóba előttem olyan elfogulatlanul, hogy el voltam ámulva. Sőt, amikor kifejeztem kétségemet, hogy a házasság megkötése után is folytatni fogja az érintkezést barátójével, nevetve válaszolta nekem:

— Reményem, hogy Marianne nem hiv meg nyoszolyóleányunk. Egyébként csak egy barátójé leszek, mint voltam eddig. Nem én jövök majd zavarba, ha szemtől-szembe találkozom Boquet Armand ural.

Csak azért mondia ezt, hogy a bátrát adja, mert az illendőség nem engedte meg, hogy gyakran lássák annak az embernek a házában, aki a völegénye volt. És valóban csakis annyit mutatkozott barátójé házában, amennyire szükség volt, hogy a városban ne feleslegesen Marianne-val való szakításáról.

Tegnap aztán, vasárnap, a vecsérnyen után, kimentem Helénnel a temetőbe. Tavasz szellő legett, pár rügy fakadozott a fákon. Bennem, aki már régen nem ismerem az örömet, minden esztendőben bizonyos édes érzést támaszt az életnek ez az újábréde. Nem álltam meg, hogy ne figyelmeztessen Helént a fakadó gesztenyefákra.

— Ni, igaz, ma holnap kizöldülnek, felelte meglepő közönyösséggel. Ez a közönyösség megsejtette velem, hogy szíve nem képes az enyémhez hasonlóan beletnyugodni, hogy semmit se várjen többé az emberektől.

nisztereket és újságírókat megrabolta vakációjukról!

Ezeket a különböző hangulatokat kísérti meg rövid tollvonásokkal egyik tudósítónk a következőkben lefesteni:

(A Dorottya-utcában.)

Roppant előkelő milieu. A vestibuleból a teremig ujdonatuj szőnyegek haladnak fel a kormánypárti képviselők. A fogások, melyeken tegnapelőtt már az előszobában borzasztó üresség jelezte a fényes klub néptelenségét, ma már tele vannak aggatva könnyű Habigg- és Pórfi-kalapokkal és többnyire világos felöltőkkel.

A nagy terem zsongásából valamely belső szobából a kártyázók erőlyes bejelentései válnak ki.

A hatalmas villany-luster alatt egy csomó képviselő vegyül össze és ezek között ilyen párbeszéd folyik:

— Bánffy pompás szíven van.

— Csakugyan. Meg is látszik rajta, hogy Ischlben volt.

— Hát ott volt? Azt hittem, hogy Herkulesfürdőben nyaralt. Mikor elutaztam, még ez volt a híre.

— Igen, ott is volt. De Ischlben is volt egy kis dolga.

— Ah! És micsoda?

— A Sarsteinerné buzdító szavaiból ment erőt meríteni. De te, úgy látszik, egyáltalán nem olvastál lapokat?

— Nem én. Az egyetlen lap, amely hébe-korba kezembe került, a „Journal Amusant” volt, annak is csak minden harmadik száma.

— Eszerint te nem tudsz semmit, se a kvótáról, se a kiegyezésről, se a junktimról, se az eshetőségekről.

— Köszönöm kérdésedet, nem.

— No, rádézve legalább mulatságosabb lesz a következő campagne.

És ahogy a fényes termekben sétálnak, úgy tetszik, még sokan vannak, akiknek mulatságos lesz a parlament, mert sok meglepő dolgot hoz nekik, amiről ők a nyáron át mit sem hallottak.

A falon egy hirdetés van kifüggesztve:

A szabadelvű párt

hétfőn, szeptember 5-én 7 órakor

ülést tart.

Ez kissé gondolkozóba ejti a holdog hitelleket, akik nem akarnak a kiegyezési válság komolyságában hinni. Kérdik, hogy mit jelent, aztán szaladnak az olvasó-szobába, ahol a „Lloyd” és a „Nemzet” csak fokozza tájékozatlanságukat, mert

Egyszerre, az utczaszögleten, szemközt találkoztunk egy dajkával, aki szép, kétőven kis gyermeket vitt a karján.

A jó asszony elállta utunkat.

— Jó napot, asszonyom és kisasszonyom.

— Jó napot, dada.

És Helén megkérdezte:

— Kié ez a bébé!

— Bocquet Armand ur második gyermeke.

Helén karjaiba vette a kicsikét, megcsókolta, ugráltatta; lebegtek a szoknyácskái, fehér álladzója, rózsaszín övzalagja.

Szivem annyira elszorult, hogy attól félttem, menten összeesem. E gyermeknek az övének kellett volna lennie.

Önkéntelen elröppent ajkaimról:

— Helén! . . .

Rám nézett, elpirult, mintha bűnben értem volna. Visszaadta a gyermeket a dajkának és folytattuk utunkat a temető felé.

Jóideig némán haladtunk. Végre már nagyon nyomasztóvá vált a csend s mikor a temető kapuján beléptünk, Helén megszólalt:

— Dédelgettem egy pillanattig karjaiban a kicsikét, hogy örömet szerezzek a dajkájának. Nem szeretem a gyermekeket.

Nem tudtam neki mit válaszolni, a földre néztem. Imádkoztam.

Plebános ur, tegyen egy, mint én. Imádkozzék érte!

az egyik Henryről, a másik Dreyfusról írt vezércikket.

Ennek következtében meg vannak nyugtatva és elmennek az „Angol királynőbe”, ahol még szakmai szövetségük beldolgozásában sem engedik magukat megzavartatni semmiféle krízis által.

(A Múzeum-köruton.)

Budapestnek ezen a pompás körútján két politikai pártkör is elér jászomszédságban. Az egyik, a nemzeti párté, ott van a Brázay Kálmán házában, aki pedig testestől-lelkestől függetlenségi párti. Van neki háza és van partja, de azért, ha klubba akar menni, mégis kénytelen a szomszédságba eifáradni.

A nemzeti párt egyszerű elkelőséggel berendezett helyiségei (a legjobb akarat mellett sem lehet termeket írni) még nem igen voltak viszontlátási jeleneteknek tanúi. A nagy kerek olvasóasztalon felvágatlanul hevernek a hetilapok, körülötte pedig csak két-három olyan képviselő ül, aki az egész nyarat Budapesten töltötte. A beszélgetés csak nehezen terelődik a politikára s akkor is inkább a pácsi koronáról, meg a császári érdemekről beszélnek, amihez közjogi szempontokat lehet ragasztani. Erre ugyanis már jól ki vannak tanítva és közjogi véleményt a vezér nélkül is mernek kockáztatni. De már a válságról nem beszélnek, legalább nem szívesen. S a rövid beszélgetés abba a mondásba fut ki:

— Majd meghalljuk, mit szól hozzá Apponyi.

... Minthogy pedig Apponyi még nincsen itthon, a nemzeti pártnak még nincs is véleménye a politikai helyzetről.

Már a szomszédházban sokkal nyúltabbak a honatyák. Ott sincs ugyan még jelen a vezér, de a többiek együtt vannak és Hentaller Lajos már meg is izente a háborút Bánffy-nak.

— Most nem kerül ki a kármeink közül. Obstruálunk, ha belehalunk is. Most nem fogunk majd Apponyiékra hallgatni. Elég volt kétszer leszerelni.

Melléje csatlakozik még egy csomó erélyes szélhali és szitják a lángokat magasra. Hentaller pedig annál tüzesebben lobogtatja az obstrukció zászlóját. Néhány most visszakerült képviselő ábitattal hallgatja a vitarendezőt és szinte kipirultan lesik minden szavát. Már szinte látják feltámadni a véderővita legszebb napjait. De egyszerre maga Hentaller is elborul; kebieből kiör az aggodás szava:

— Csak valahogy Kossuth ne legyen megint udvarias...

Mert a Kossuth Ferenc udvariasságától nagyon félnek ők, az obstrukció és a lárna vitézei...

(A József-köruton.)

Méltóztuk tudni, hogy a néppártnak itt van a „helyisége”. Molnár János, a pápai prelátnak és a komáromi apátplébános már napok előtt megjött és azóta egyre várta híveit. Mócsy Antal vele együtt kesergett az erkölcsök folytonos hanyatlása felett, amire az adta meg az aktualitást, hogy Zichy Nándor is ezen kesergett a katolikus körök kongresszusán. Ami pedig Zichy-t bántja, az Mócsy sem hagyja hidegen. Molnár apát mégis nagyobb politikusi és inkább új irrepellációthémákon törte a fejét, de a legkisebb választási visszaélést vagy anyakönyvi szabálytalanságot sem tudta ki-sütöni. Ezért azzal kárpótolta magát, hogy a tőzsdeadó behozatalára vonatkozó kérvényeket rakosgatta rendbe. Egész halmaz jött ezekből a vakáció alatt.

Ma Rakovszky István hozott egy kis életet a csöndes klubba. Felviltanyozta őket egy hírlapi cikkkel, melyben hűszkén nevezi a néppártot az ország „csavargó pártjának.” Molnár kissé sértődve mondogatta neki:

— Ennyi keresztényi önmegtagadás talán egy kissé sok is.

A kiegyezésről azonban kevés szó esik itt is.

Ez a kérdés, úgy látszik, nem alkalmas, hogy a néppártot valami nagyon kibozza a sodrából.

— Mit csinálunk? Kérdé valamelyik Zichy gróf a méltóságos apát urtól.

— Várjuk! hangzott a felelet.

Es ebbe belenyugodott a néppárt kicsi tábor. A várakozás perceit pedig azzal tölti ki, hogy újabb blankettákat küld a vidékre a tőzsdeadó-kérvényekből. Mert hiszen ismeretes, hogy azok az egyenruhás kerények, amelyek a tőzsdeadó behozatala tárgyában a parlamenthez érkeznek, a néppárt műhelyéből kerülnek ki. Onnan mennek le, mint blanketták és jönnek vissza, mint kérvények...

KÜLFÖLD.

Finnszág új fő kormányzója. Pétervárról táviratozzák: A császár kéziratot intézett Bobrikow tábornokhoz, melyben közli vele Finnszág fő kormányzójává való kinevezését és amelyben ezeket mondja:

„Tapasztalatait és sokoldalú tehetségét nagyrabecsülve, kiválasztottam önt finnszági fő kormányzóvá és a finnszági katonai kerülethez tartozó csapatok parancsnokává. Midőn ezen, szívemhez oly közel álló országnak jólétét és virágzását közvetlenül gondjaira bízom, meg vagyok győződve, hogy ön, újmutatásainak tántoríthatatlan követése mellett, új teendőinek teljesítése közben — mint az államhatalom legfőbb képviselője ez országban — attól a törekvéstől lesz áthatva, hogy a lakosság öntudatában igazságos módon meggyökereztesse azt a Finnszág javára nézve fontos tény, hogy Finnszág az összes hű alattvalók közös hazájával a legszorosabban egyetértési fog.”

A Mont-Valerien titka.

(A Dreyfus-ügy bonyodalmai.)

Tegnap még a Mont-Valerien foglyáról kellett beszélni, de a helyzet gyorsan változott. Henry alezredes ur már nem fogoly — halott. S most már a Mont-Valerien nincsen foglya, hanem van egy titka, hogy miképen végezhette ki magát az alezredes ur a legébrebb felügyelet mellett s micsoda titkok kiderülésének útját kellett azzal a borotvával elvágni?

Az embernek eszébe jutnak régi dolgok.

Valamikor így zárták a szűk czellába Dreyfus kapitányt. Akkor bement hozzá a becsületes du Paty de Clam és a lelkére beszélt a bűnös fogolynak:

— Kapitány, az ön czellájának ajtaja a gyalázatra visz. De ha körülnéz, talál majd valamit, ami katonához méltó menekülést biztosíthat önnek.

Az a valami egy — pisztoly volt.

És a bűnös fogoly eldobta magát a katonához méltó menekülést. Ellenben fölhevülve kiáltott:

— Nekem élnem kell, hogy becsületes nevémet a gyermekeimnek visszahódítsam.

— Gyáva! — sziszegte du Paty de Clam és undorral távozott.

De ma du Paty de Clam valószínűleg lelke mélyéig meg van elégedve, mert Henry alezredes okmányokat gyártott és hamisan esküdött ugyan, de legalább gyáva nem akart lenni. Inkább még a borotvát is felkapta, pedig ez katonához nem is annyira méltó, mint az a pisztoly volt, melyet Dreyfus eldobott magától. És du Paty de Clam annál inkább meg van elégedve, mert Henry alezredes a maga bátor elszántságával egy csomó terhelő valómást is magával vihett, amitől pedig sok jó kollégának gyűlöltetett volna meg a baja. Talán még du Paty de Clamnak is. Ezt pedig Henry alezredes nem akarta, mert legalább azoknál akart magának jó emléket biztosítani, akik vele együtt a hamisításig is elmentek, csak hogy a haszárulói örökre odaszegedezék az Ördögsgiget kietlen börtönéhez. S ezek az urak jó emlékezetben is fogják tartani az öngyilkos Henryt — feltéve tudnillik, hogy az az öngyilkosság csakugyan elhárított felőlük minden veszedelmet.

A jelek azonban mást mondanak. Abban a pillanatban, amikor Henry alezredes öngyilkossággal erősítette meg vallomását, hogy igazán bűnös: már megfordult Páris hangulata. Mikor pedig még az is kiderült, hogy Henry alezredesnek jóformán hivatalosan tették lehetővé az öngyilkosságot, Páris véleményében meggyökerezett az a tudat is, hogy még sokan vannak bűnösök, akiknek érdekében áll, hogy az odiosus esethez sohase férközhessék teljes világosság. S a mai táviratok már beszámolnak arról a nagy felfordulásról, mely az öngyilkosság nyomán keletkezett. A vezérkar főnöke beadta lemondását, munkatársai pedig testületileg kérték, hogy régi csapattestükhöz helyezték vissza. Azonfelül még a vezérkarhoz szító újságok is hangoztatni kezdik már a Dreyfus-pör revíziójának szükségét s egyik-másik arról is beszél, hogy a parlamentet legközelebb rendkívüli ülészsakra fogják összehívni. Hogy pedig a nagy felfordulásnak a koronája se hiányozzék, a táviratokban már jelentkezik a bizonyosság, hogy a miniszterium is készül a pör revíziójára.

Igy nő meg lavinának az a kiesike kő, amelyet Zola nemrég az igazság magasságából ledobott. Szakadatlan tapad hozzá valami: katonák becsülete, vér, bűn — és ki tudná megmondani, hogy csak a hamisságok szövevényét fogja-e átszakítani vagy sokkal nagyobb rombolást is fog végezni?

A mai táviratokat itt csoportosítjuk:

A külföldi nyomás.

Páris, szeptember 1.

Az „Aurore” szerint Cavaignac és a kormány többi tagjai nem a maguk jószántából indították meg Henry ellen a vizsgálatot, hanem erre a lépésre a külföld részéről kényszerítették a francia kormányt. Delcasse külügyminiszter a legutóbbi időben Rómából és Berlinből értesítést kapott, amely szerint nagy botrányok vannak készülöben. Tekintettel arra a nagy szívósságra, amelyet a francia kormány abban tanusított, hogy tévedését mindennemű kibuvókkal takargassa, a berlini és a római kormányok elhatározták, hogy azokat a katonai okmányokat, amelyek Schwarzkoppen Esterházytól megvett, közlésre szentelték.

Delcasse erre a híre azonnal Havreba utazott Faure köztársasági elnökhöz és értesítette a keletkezőben levő botrányról. Faure azonnal visszautazott a fővárosba és a kormánnyal egyetemben azt határozta, hogy lehetőleg gyorsan közbelépnek és döntést provokálnak; aztán dőljön el az ügy bármilyen irányban.

Nápoly, szeptember 1.

A „Corriere di Neapoli” ma Torinelli olasz nagykövetnek a Dreyfus-ügyben tanusított magatartásáról igen érdekes híreket közöl.

Midőn Schwarzkoppen ezredes a francia vezérkarnak egy bizalmi férfitól értesülést szerzett a hamisításról, azonnal írt Panizzardinak, aki Torinelli párisi olasz nagykövettől kért támogatást. Torinelli azonnal Hanotaux akkori külügyminiszterhez ment és arra kérte, hogy a vezérkarnak ne engedje meg, hogy ezt az iratot valaha felhasználja. Torinelli megesküdött Hanotaux előtt arra, hogy az olasz nagykövetség sohase semmiféle közvetlen, sem pedig közvetett összeköttetésben nem volt Dreyfussal. Hanotaux erre megígérte becsületszáva, hogy az irat soha napvilágra nem kerül. Midőn azonban a Zola-pör alkalmával Pellieux tábornok említést tett róla, Torinelli azonnal táviratilag kérte visszahívását a nagykövetségi állásról. Visconti Venosta csak nagynehezen tudta rábíri, hogy megmaradjon.

A lap hozzátesszi, hogy Pellieux a kormány és különösen Hanotaux tudta nélkül tette meg a Zola-pörben nagy feltűnést keltő nyilatkozatát és lehetséges, hogy épen Hanotaux volt az, aki Ca-

vaignacot hozzásegítette, hogy a helyes utat megtalálja, amely az igazsághoz vezet.

Párisi diplomáciai körökben, különösen pedig az olasz nagykövetségnél, a hamisításnak felfedezését nagy meglepetéssel fogadták.

Boisdeffre távozása.

Páris, szeptember 1.

Boisdeffre vezérkari főnöknek Cavaignac hadügyminiszterhez benyújtott lemondólevelére szó szerint így hangzik:

Miniszter ur! Épen most szereztem bizonyosságot arról, hogy a hírszolgálati iroda főnökébe, Henry alezredesbe vetett bizalmam megokolatlan volt. Ez a bizalom, amely föltétlenül volt, borott engem abba a helyzetbe, hogy megtevesztve, valóban jelentsék ki egy olyan okiratot, amely valóban volt s hogy azt valódi gyűlölet terjesztésére ön elé. Ily körülmények közt határozom kérni miniszter urat, hogy engem szolgálataim alól fölmenteni méltóztassék.

Boisdeffre.

A hadügyminiszter így válaszolt a vezérkari főnök lemondó levelére:

Kedves tábornokom! Szükségemnek látom, hogy ön maga vezesse a tárgyalást ama tény-körülmények dolgában, amelyek az ön jóhiszemű tévedését előidézték. Csakis akkor fogok előterjesztett kívánságáról határozhatni, ha megmarad szándéka mellett. Kérem önt, legyen meggyőződve szives érzelmeimről.

Cavaignac.

Boisdeffre vezérkari főnök köszönetet mondott a miniszternek, amiért lojalitását elismerte s alázatos tiszteletének kifejezése mellett engedelmet kért arra, hogy kívánsága mellett megmaradhasson. Azt hiszik, hogy Boisdeffre utódja Renouard, a felső katonai iskola igazgatója lesz.

Páris, szeptember 1.

Boisdeffre ma délután bucsut vett a vezérkar tisztjeitől és személyzetétől. Renouard tábornok elfoglalta a vezérkari főnöki állást.

Henry.

Páris, szeptember 1.

Az események egymást kergetik. Henry alezredes öngyilkosságai lakolt büntetetté, Boisdeffre tábornok jónak látta működésének szüntetését. A szociálista Petite République siet már fölkiáltani: Ez a vezérkar összeomlása! Hir szerint Gonse, Pellieux, Raray és Boisdeffrenak valamennyi többi munkatársa arra kérte Cavaignac hadügyminisztert, hogy csapattestükhöz helyezze őket vissza.

Még eddig nem tudták határozottan megállapítani, hogy mikor követte el Henry az öngyilkosságát, de valószínű, hogy kevéssel délután öt óra előtt, mert amikor az őrtálló katonája a czellába belépett, hogy megtudja tőle, mikor akar ebédelni, az alezredes már keresztülmetszett nyakkal feküdt a földön és meg volt halva. Henry egész nap kétségbeesetten és magánkívül járkált czellájában, folytonosan monologizált és minduntalan efélt kiáltott:

— Semmit sem követtem el! Miért zárnak be? Mit jelentsen ez? Igazán nevetéges?

Három óra tájban megjelent nála egy vezérkari tiszt és úgy látszik, hogy ez a tiszt megmagyarázta neki helyzetének komolyságát. Henry e beszélgetés alatt határozta el, hogy öngyilkos lesz. A tiszt távozása után asztalához ült és bucsuzólevelét irt feleségének, Cavaignacnak, Boisdeffrenak és másoknak. Úgy látszik, hogy közvetlenül a levelek megírása után lett öngyilkos. A Mont-Valerien parancsnoka ellen azt a vádat emelik, hogy a legelőkelőbb övatosági intézkedéseket is elmulasztotta és semmit sem tett arra, hogy Henry öngyilkosságát megakadályozza. Azt is mondják, hogy midőn Henry utazótáskáját megvizsgálták, szándékosan hagyták benne a borotvát, csak hogy öngyilkosságát követhessen el.

Henry fiatal feleségét éjjel után rokonai értesítették az alezredes tragikus végéről. Henryné azonnal felhajtattott a Mont-Valerienre, ahol megengedték neki, hogy az éjszaka hátralevő részét férje holtteste mellett tölthesse.

Páris, szeptember 1.

Mielőtt Henry alezredes az öngyilkosságát elkövette volna, három levelet irt: egyet Cavaignac hadügyminiszterhez, a másikat Boisdeffre tábornokhoz s a harmadikat feleségéhez.

Cavaignac-ot azonnal értesítették az öngyilkosságról, mire az tüntént Brissonhoz ment. Este aztán minisztertanács volt, amelyen a tragikus eset minden részletét megbeszéltek. Ezen a minisztertanácson irta alá Faure Esterházy elbocsátó levelét.

A „Matin” így ír erről a minisztertanácsról:

Kétségtelen, hogy itt döntésre került a sor. Maga a döntés azonban még titok. Bizonyos csak az, hogy a Dreyfus-ügyről beszéltek és hogy szóba került a perújítás.

Egy miniszter a tanácsból kijövet így szólott egy képviselőhöz:

— Ennek az ügynek szigoruan jogi természetét meg kell óvni. Nem szabad neki politikai színezetet adni.

Páris, szeptember 1.

Arról a vizsgálatról, melyet Cavaignac személyesen vezetett és amely a Dreyfus-ügyben beállott fordulatot előidézte, a következőket jelentik:

Cavaignac-nak egy tiszt segédkezett annál a vizsgálatnál, amelynek Cavaignac a Henry kezén keresztülment valamennyi iratot alávetette. Ennek tünt fel, hogy Schwarzkoppennek egy állítólagos levele, amely épen Dreyfus vesztét okozta, nem ugyanolyan közkézott papírra van írva, mint a többi. Ennek a fölfedezésnek köszönhető, hogy Henryt gyanuba vették és kihallgatták.

Páris, szeptember 1.

Henry alezredes az öngyilkosságát így követte el:

Kedden este tartóztatták le az alezredest s megengedték neki, hogy a hadügyminiszteriumból haza mehessen és feleségétől és ötéves gyermekétől elbucuzzék. Henry lakásán néhány toilette-tárgyat vett ki a szekrényből, ezután kisebb utazótáskát kért a feleségétől és a szekrényből kivett tárgyakat, köztük egy élesre fent borotvát is, a táskába tette. A bucsuzás rövid és nyugodt volt. Henry így szólott a feleségéhez:

— Tudod, hogy tiszta a lelkiismeretem s hogy semmivel sem vádolhatom magamat.

Ekkor azonban Henry már kimerítő valomást tett Cavaignacnak s elmondta büntetésének összes részleteit, amelyekről jegyzőkönyvet vettek föl.

Henryt a Mont Valerien szűk czellába vitték, de mielőtt oda bevezették, átkutatták ruháját és mindent elvettek tőle, amit zsebeiben találtak, csak az utazótáskát hagyták meg neki, amelyre föltétlenül szüksége volt, mint hogy toilette-tárgyak voltak benne. Henry másnap, szerdán reggel, korán kelt föl, egy óra hosszáig izgatottan járkált czellájában.

Egy óra múlva belepett hozzá az ordonánctiszt s azt kérdezte tőle, hogy mikor kíván reggelizni. Henry mélyen el volt mérülve gondolataiba s nem válaszolt a kérdésre. Az ordonánctiszt ismételte ezt és Henry akkor azt válaszolta, hogy csak dében akar enni. Déután három órakor egy vezérkari tiszt jelent meg nála, aki négy óráig a czellában maradt. Ez a tiszt távozásakor ezt mondta az ajtó előtt álló őrnök:

— Most ne zavarja Henry alezredes urat, mert dolga van.

Az őrtálló katonája csak egy óra múlva, öt óra tájban lépett be a czellába s borzadva látta, hogy a fogoly ezredes keresztülmetszett nyakkal vértócsában fekszik a szoba közepén. A széles, tátongó nyaksehből még folyt a vér, de Henry már nem adott több életjelet. Mellette feküdt a borotva, amelylyel az öngyilkosságot elkövette. Henry oly erővel vágta keresztül a nyakát, hogy valamennyi nyakereket megnyitotta. A várparancsnokság azonnal orvosokért küldött, akik azonban már csak a halált állapították meg.

Páris, szeptember 1.

A „Gaulois” azt mondja, hogy egy szolga délután öt óra előtt néhány percczel ebédet vitt Henry alezredesnek. Az alezredes azután megragadott egy borotvát és egyetlen hirtással balról jobbra átvágta a nyakát, mire ajultán összerogyott. Amikor a szolga újra a czellába lépett, Henry ezredes már meg volt halva.

A „Rappel” így adja elő a dolgot: Három óra tájban egy tiszt jelent meg a Mont-Valerienben s egy óra hosszáig beszélt a fogollyal s azután négy órakor ott hagyta őt; egyúttal megparancsolta a felügyelő közegeknek, hogy Henry ezredest, aki egy jelentés elkészítésével van elfoglalva, ne háborgassák. Déután öt órakor a czella ajtaja mellett elhaladó őr benézett az ablakon és az alezredest a földön kinyújtózkodva, mozdulatlan fekvésben látta.

Páris, szeptember 1.

Henry alezredes holttestét ma délután tették koporsóba. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Henry először a jobboldalon, majd a baloldalon ejtett rendkívül súlyos vágást a nyakán a borotvával.

Ez a második sebesülés, amely hihetetlen akaratörőről tesz tanúságot, idézte elő a halált. A holttestet az ágyon elterülve találták. A padlón és a czella batorzatán nem látszott semmi, ellenben az ezredes inge és ruházata tele volt vérről. A helyszínére azonnal egy katonai orvost hozták, aki azonban csak a bekövetkezett halált konstatalhatta.

A hatás.

Páris, szeptember 1.

A „Figaro” lehetségesnek tartja, hogy a parlamentet legközelebb rendkívüli ülésre hívják össze s hozzáteszi, hogy már egy nagy vizsgálóbizottság kiküldését is emlegetik. Faure elnök, akinek ma kellett volna Havreba utaznia, elhalasztotta utazását.

Páris, szeptember 1.

A „Petite Republique” szigorú bírálat alá veszi Boisdeffre vezérkari főnök eljárását, aki abban a pillanatban, midőn az elkövetett hibákért a ráeső felelősséget el kellett volna vállalnia, a felelősség alól kibujik.

Több olyan lap is, amely eddig a vezérkar szolgálatában állott, ma a Dreyfus-pör revíziója mellett száll síkra.

A „Gaulois” tudni véli, hogy Zurlinden tábornok, Páris katonai kormányzója, több tábornokkal együtt a revíziót kívánja.

Páris, szeptember 1.

Cavaignac magatartása, kiről azt mondják, hogy Dreyfus bűnösségéről most is megvan győződve, ismét némi bátorságot ad a vezérkari sajtónak. A Jour Henry bűnét szépitgetni törekszik és kifejti, hogy csak tulhuzgalomból akart oly iratot alkotni, melyet a többi számtalan, feltétlenül bizonyító okmány mellett esetleg a nyilvánosság előtt lehessen használni. A Patrie egy vezérkari tiszt nyilatkozatát közli, mely szerint Henry csakis a saját felelősségére cselekedett és ez az ügy a Dreyfus-pör revíziójára egyáltalán nem fog okot adni. A Dreyfus ellen szóló okmányok most már a legszigorubb próbát is megállották. — A „Temps” már a revízió jogi okait tárgyalja és kifejti, hogy Henry volt a Dreyfus-elleni vizsgálat vezetője és hogy az ő szava döntött.

Páris, szeptember 1.

A kamarában már több interpellációt bejelentettek. A lapok majdnem kivétel nélkül követelik a Dreyfus-pör revízióját.

Már az „Echo de Paris” is így ír:

A perújítást ma már sok katonatiszt is kívánja. A perújítás az lesz, aminek kell lennie. Ha Dreyfust ártatlannak ítélik, akkor egy szomorú tévedést teznek jóvá és minden becsületes ember örül majd ennek, ha pedig ártatlannak ítélik, akkor legalább nem fog benne kételkedni senki sem és ezzel aztán megszűnnek a szeretlen izgatás, amelyet ezzel az ügygel űznek.

Az „Aurore”-ban Clemenceau a következőket írja:

Ma már semmi értelme sem volna annak, ha Zolát elítélnék. Ma már semmit sem bizonyít az, hogy Esterházyt a hadtörvényszék fölmentette. A hamisító tettével megakadályozta a földi bírakat abban, hogy ítéletet mondjanak ügyében. Ma ott állunk, hogy joggal követelhetjük azt, hogy Piquardnak adják vissza eddig elfoglalt katonai állását. Ma már igazán panaszt kell emelni du Paty és Esterházy ellen. Ma a Dreyfus-pör revíziója jogos követelmény mindenki előtt.

Csak Drumont és Rochefort nem akarnak kibékülni a perújítás gondolatával.

Drumont így ír:

„Henry hamisításai még nem képezik azt a bizonyos új tényálladási elemet, amely arra szükséges, hogy a revíziót el lehessen rendelni.”

Rochefort szerint pedig Henry bűne aljas és buta, mert hiszen egyáltalán nem volt szükség hamisításokra, hogy Dreyfus bűnösségét be lehessen bizonyítani. Azt száz okmány bizonyította.

Páris, szeptember 1.

Mirman képviselő interpellálni fogja Cavaignac hadügyminisztert a kamara július 7-iki ülésében általa felolvasott okiratok hitelessége tárgyában; hasonlóképp Breton képviselő is interpellációt fog előterjeszteni Henry alezredes letartóztatásának okai iránt. Ma délelőtt egy rendőrbiztos a Mont-Valerienbe ment, hogy Henry alezredes öngyilkosság ügyében a hivatalos jegyzőkönyvet felvegye. A borotvát, melylyel az alezredes az öngyilkosságot elkövette, lefoglalta. Az öngyilkosságot esti hét órakor egy tiszt vette észre. A nyomozások kiderítették, hogy a halál azonnal beállt. Henry alezredes neje kora reggel a fogházba ment és ott van férje holtteste mellett. A temetés napját még nem határozták meg.

Páris, szeptember 1.

Henry alezredes öngyilkossága leírhatatlan izgalmat keltett. Az igazságszolgáltatás műve, amelyet Henry önmagán hajtott végre, rendkívül sajtóságos körülmények közt ment végbe. Viviani a maga lapjában így karakterizálja az esetet:

Az az ember, akinek vallomása az egész horasztó titok kulcsa volt, teljes szabadságot kap arra, hogy öngyilkosságot kövessen el és magával vigye azokat a titkokat, amelyeknek az igazságszolgáltatás kezébe kellett volna jutni, még mielőtt Henrynek meg volt engedve, hogy a sirba leszálljon. Henrynek ez a legújabb büntette nem volt egyné, de sőt ismerték és helyeselték. A körülmények, melyek közt Henry életétől megvált, élénken emlékeztek azokra, amelyek közt Dreyfust letartóztatták. Midőn du Paty de Clam azt hitte, hogy Dreyfus bűnössége minden kétségen felül van, azt mondta neki, hogy legjobb volna, ha öngyilkosságot követne el. Erre Dreyfus azt válaszolta du Paty de Clamnak:

— Szívesen megtenném, de ártatlan vagyok és ártatlanságomért s gyermekeim becsületéért tovább kell dolgoznom.

Du Paty de Clam.

Páris, szeptember 1.

Ma az a hír volt itt elterjedve, hogy Paty-t elfogták, e hír azonban eddig nem nyert megerősítést.

Piquard panasza.

Páris, szeptember 1.

A semmitűzők ma vizsgálja felül Piquard panaszát, melylyel ez a vádtanácsnak a du Paty de Clam és Esterházy-ügyben hozott határozatai ellen írt.

Páris, szeptember 1.

A semmitűzők Piquard ügyében a védőügyvéd beszéde és az államügyész válasza után, aki Piquard mindkét panaszának elvetését kérte, holnapra halasztotta a tárgyalás folytatását.

Faure elutazása.

Páris, szeptember 1.

Faure elnök, akiről azt mondták, hogy a Henry-esei miatt utazását elhalasztja, ma délután már elutazott Havreba.

A revízió.

Páris, szeptember 1.

Sarrien igazságügyminiszter ma este hosszabb látogatást tett Cavaignac hadügyminiszternél. Azt hiszik, hogy ez a látogatás már a revízió ügyével van kapcsolatban.

TÁVIRATOK.

Amerika és Spanyolország.

Madrid, szeptember 1. Az „Imparcial” szerint a külügyi- és a közmunkaügyi miniszter, kik megbízatást kaptak ama törvényjavaslat megokolásának szerkesztésére, amelylyel a kormány felhatalmazást kér a corteztől a békétárgyalásokra, ezt a jelentést ma este terjesztik jóváhagyás végett a minisztertanács elé.

Coruna, szeptember 1. Az „Isla de Banay” postahajó 1730 spanyol katonával, kik között 130 tiszt van, az Antillákról ma ideérkezett. Az uton 17 haláleset fordult elő.

Madrid, szeptember 1. A regenskirályné elnöklété alatt ma minisztertanács volt, amelyen Sagasta miniszterelnök áttekintést nyújtott a külügyi politikáról és megemlékezett az általános békére vonatkozó orosz körlevélről. Sagasta tudomásul adta továbbá a spanyol katonák hazaszállítása ügyében tett intézkedéseket. A hadügyminiszter felolvasta a Filipini-szigetéről jött táviratot, amely szerint Dewey tengernagy kifejezte azt az óhaját, hogy a kereskedelmi forgalom a Filipini-szigeteken újból meginduljon. A tengerészeti miniszter közölte Cervera tengernagy táviratát a spanyol hajóhad elfogott katonáinak szabadonbocsátásáról. A hadsereg pótlékosságának behívására vonatkozó rendeletet aláírták.

A hollandi királynő özvréde.

Hamburg, szeptember 1. Vilmos császár a hollandi királynőnek a wandsbecki huszárezredei adományozta, amely „a németalföldi (hannoverai) királynő 15. számú huszárezrede” nevet kapta. Az ezred vezényletével megbízott báró Diepenbroek-Gruber őrnagy köszönő táviratot intézett a császárhoz és üdvözlő táviratot a hollandi királynőhöz.

A német őszi csapatszemle.

Berlin, szeptember 1. Ma délelőtt volt a gárdahadtest őszi csapatszemléje. Vilmos császár élvezte a császárné előtt az első gárda-ezredet, amelynek egycsapatját ríselt. Déli tizenkét óra tájban a császár a zászlócsapatokat visszavezette a kastélyba.

A marokkói szultán betegsége.

Tanger, szeptember 1. (Reuter) A mórnap nagyon nyugtalan, mivel a szultán betegsége miatt nem kap híreket. Azt hiszik, hogy a kormány az erre vonatkozó hírek nyilvánosságra jutását megakadályozza.

Új hajó vízrebocsátása.

Brest, szeptember 1. A „Jena” nevű páncélos-czirálót, melynek építése hét hónapot vett igénybe, ma szerencsésen vízrebocsátották.

HIREK.

A buziási királynapok.

Buziás, szeptember 1.

Izgatottan, nagy örömmel néznek a temesmegiek a buziási szép napok elébe. Az idő nagyon kedvezőnek ígérkezik, eddig legalább felhőtlen és mosolyog le a zászlók és sátrak tarka sokaságára.

A király fogadására már minden elkészült. Az ünnepiesen földszített pályaudvar oldalán emelkedik az a szép, magyar stílusú sátor, amely tavaly a tatabányai hadgyakorlatra a király várótermének készült.

A vasúttól a városba vezető, mintegy három kilométernyi ut mindkét oldalán zöld lombfűzerekkel díszített zászlórudak vannak fölállítva, piros-fehér és kék-fehér színű lobogókkal, a vármegye trikolorjaival.

A város bejáratánál és az udvari szállásnál hódoló föliratokkal ellátott hatalmas diadalkapuk emelkednek. Lobogódszít öltött a város minden épülete, de legpompázóbbak a gyógytelephez tartozó parkok és sétányok.

Ő felsége az előjáróság épületében száll meg, amelynek melléképületeiben báró Beck tábornagy a hadgyakorlat fővezetőivel lesz elszállásolva. A parkban, az udvari szállás közelében van felállítva az ebédő-sátor. A hadgyakorlaton résztvevő vendégeket a helységben szállásolják el. A lakosokat, akik először üdvözlők helységükben a királyt, nagy öröm tölti el. Már ma is nagyszámú falusi nép látható a temesi bánság festői viseletében, holnapra azonban a nép tömeges beözönlését várják. Az idő kedvező.

Ő felségének az a sátra, amely alatt a hadgyakorlatok alkalmával az udvari ebédeket tartják, a prefektúrával szemben levő nagy parkban van felállítva, míg tartalék-sátorként Ferencz császár és király hadisátra szolgál, egy történelmi emlék, amely fekete-sárga rudakra feszítve, kívülről vörös-fehér színű, belülről pedig bordeau-vörös brokát-disszel van ellátva. Minthogy a hadgyakorlatokra igen nagy számmal érkeznek a vendégek, a tartaléksátor alkalmasint már holnap használatba veszik. A tábori csendőrség Kubacs Mihály főhadnagynak, a szegedi parancsnoknak vezénylete alatt áll.

A sajtóról a legbőkezűbb módon gondoskodtak. Pethő János, a temesvári postaigazgató külön sátrort készítettett a hírlapírók számára és gondoskodott arról is, hogy elegendő Hughes-gép és elegendő munkacső álljon rendelkezésre. Fodor József felügyelő, aki az itteni táviróhivatal élén áll, a sajtót minden irányban támogatja. Általában a sajtó minden tényező részéről, így különösen a téparancsnokság részéről is, amelynek élén Wahl Antal százados áll, a legmesszebbmenő előzékenységekben részesül.

A vasútról a városba vezető díszes uton a megye valamennyi községéből összegyülekező huszonhatezer ember fog sorfalat állani.

Mint ilyen esetekben rendszerint, most is nagy kalamitások vannak a lakásokkal. A közönség óriási tömegekben érkezik a városba és a vendégek alig tudnak már helyet találni, ahol lehajthatnák a fejüket.

Báró Fejérváry és dr. Wlassics miniszterek, utóbbi Pfeiffer miniszteri tanácsos és dr. Rényi miniszteri fogalmazó kíséretében ma délután ide érkeztek. A pályaudvaron Molnár főispán, Tallián kapitány, Szűry Kálmán alapítványi uradalmi főtitkár, Szabó és Szatmáry koronaügyészek és Unger főszolgabíró fogadták a minisztereket. Krieghammer hadügyminiszter ma éjjel, Ferencz Ferdinánd és Ferencz Salvator tőherczegek pedig holnap reggel érkeznek ide ő felségével. József főherczeg holnap éjjel jön.

Tragikomikus jelenetnek sem volt híjával a mai nap. A tábori csendőrök egy kóborló embert fogtak el, aki hosszú, palástszerű köpönyegben, fején papirkoronával járkált a táborban. Mikor az egyik csendőr megszólította, dühösen rákiáltott:

— Hallgass! Én vagyok a király!

A csendőr furcsán nézett rá.

— Igénis, én vagyok a király és parancsolom, hogy kezdjétek már meg a gyakorlatokat.

A csendőrök elfogták a szegény örültet és bevitték a temesvári kórházba. Poppetz JEFFÁNAK hívják a szerencsétlent és buziási lakos.

Szeptember elsőjével új előfizetés nyílik lapunkra:

Előfizetési árak:

Szeptember 1-től december 31-ig . . . 4 frt 70 kr.
Szeptember 1-től november 30-ig . . . 3 frt 50 kr.
Szeptember 1-től október 31-ig . . . 2 frt 40 kr.
Szeptember hóra 1 frt 20 kr.

Kérjük azokat a tartós előfizetőinket, kiknek előfizetése rugalmasan 31-ikén lejárt, hogy a megújításról idejében gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fenakadjon.

Most belépő új előfizetőinknek kívánságokra, szívesen megküldjük érdekesítő regényünk:

BABEL

Írta: Augustin Filon

eddig megjelent folytatásait.

Ezenkívül új előfizetőinknek is már igényük van MIKSZÁTH KÁLMÁN

KATÁNGHY-NAPTÁRÁRA,

melyben nagyságos Katángy Momyhárt országgyűlési képviselő ur pompás öltözetével mutatja az órasót. Ezt a naptárt, mely díszes kiállításban karácsonykor fog megjelenni, díjtalanul küldjük szét kizárólagosan az „Országos Hírlap” előfizetőinek.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A toszkánai nagyherceg Gődöllőn. A toszkánai nagyherceg báró Lilién hadseregé és dr. Tegze palotaorvos kíséretében ma délután 3 óra 18 perczkor gyorsvonattal Gődöllőre érkezett. Az állomásnál Kapczy főszolgabíró és Lénárd esendőr százados, a kastélyban pedig Pettera vadászmeister és Deininger jószágigazgató fogadták.

— Tisza Kálmán Nagyváradon. Tisza Kálmán ma délután öt óra után Szalonitáról, ahol az egyházmegyei gyűlésen elnökelt, Nagyváradra érkezett. A pályaudvaron igen sokan várták és szívesen fogadták. Tisza Kálmán a megjelentekkel kezet szorítván, a polgármester kíséretében szállásra hajtatott, honnan csakhamar a nemzeti kaszinóba ment. Ott Czifra Gerő alelnök üdvözölte, mire hosszan beszélgetett az ottlevőkkel. Vacsora után a tizenegy órai vonattal Budapestre utazott.

— A földmívelési miniszter a Hegyalján. Darányi Ignác földmívelési miniszter, amint már jeleztük, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjaival pár nap múlva a tokaj-hegyaljai, újonnan betelepített szőlőterületek megtekintésére Zemplén-megyébe érkezik. A miniszter, akinek a fogadására már minden előkészület megtett, holnap indul el s holnapután, szombaton reggel félkilenckor Szerencsén száll ki a vonatból. Itt a program szerint a főispán vezetése alatt Zemplén-megyei küldöttsége várja. A miniszter üdvözlése után reggeli lesz, amely után Darányi miniszter és kísérete kocsihoz Tállyára, a Kossuth Lajos kereszteléséről nevezetes hegyaljai kisvárosba indul. Itt a fillokszera által elpusztított, de azóta ismét betelepített szőlőterületeket tekinti meg. A kirándulás után báró Maillath György „Bányász” nevű szállójában villásreggeli lesz. Villásreggeli után a társaság visszaindul Szerencsére s innen a délutáni személyvonattal Sátoralja-Ujhelybe utazik. Az állomásról az ott várakozó kocsi Szőlőskére viszik a minisztert és kíséretét, ahonnan a rekonstruálás munkálatainak megtekintése után a társaság visszatér Sátoralja-Ujhelyre. Itt a város elején a miniszter a küldöttségtől elválk s mint gróf Andrássy Sándor vendége továbbutazik Velejtére. — A miniszter látogatásának legfőbb pontja vasárnapra esik, amikor nagy szőlőszeti értekezlet lesz a miniszter elnöklése alatt a vármegyeház nagytermében. E célból szeptember 4-én reggel Velejtéről a rendes gyorsvonattal előbb Sárospatakra megy, ahol a vasúti állomásnál a sárospataki szőlőbirtokosok küldöttségének üdvözlését fogadja s a főszolgabíró által odarendelt kocsihoz megtekintési kíséretével együtt a sárospataki állami szőlőtelepeket s a sátoralja-ujhelyi szőlőhegyek alatt Sátoralja-Ujhelyre érkezik. Itt előbb villásreggeli lesz a főispánnal. A szőlőszeti értekezletet délután 3 órakor nyitja meg a miniszter. Az értekezleten a szakosztály részéről Laczay Szabó László, Görgy Gyula, dr. Kossuth János és Thuránszky László fognak felszólalni. Az értekezlet után, amelytől a zemplénmegyei szőlőtelepítő gazdaközösség nagy eredményeket vár, a sátoralja-ujhelyi telepítésekhez rándul ki a miniszter, az esti gyorsvonattal pedig elutazik.

— Az egyetem új rektora. A budapesti tudományegyetem új rektora dr. Mihalkovits Géza, a mai napon vette át az egyetem kormányzatát. Az egyetemi vagyon, az irattár és leltár átadása tegnap történt meg dr. Herczeg Mihály prorektor

és Erdei Antal egyetemi iroda-igazgató közreműködésével. Az új rektor minden hétköznapon délelőtt 10—11 óra közt fogad a szerb-utcai egyetemi épületben levő hivatalos helyiségében. Az új egyetemi tanács és a rektor ünnepélyes beiktatása szeptember 18-án, vasárnap lesz. Ugyanekkor tartják meg az ünnepi „Veni Sancte”-t. A tudományegyetemen ma kezdődtek a rendes beiratások, amelyek bezárólag szeptember 12-ig tartanak.

— Elhunyt tudós. Dr. Zimmermann Róbert, a bécsi egyetemen a filozófia és eszterika tanára, ma egy műtét következtében Prágában meghalt. Különösen az „Aesthetika, mint művészet és tudomány” című művével szerzett nagy hírt. Hetvennégy éves volt.

— A Margitsziget új aerája. A Margitsziget, a fővárosnak ez a kis paradicsoma, a közel jövőben nevezetes átalakuláson megy keresztül. A régi óra tervezett összeköttetés a Margithiddal nemcsak létrejön, amennyiben az új hidrészt alapozási munkálatait a sziget déli csucán még e hónap folyamán megkezdik és a hidlejáró a jövő ősze elkészül. Ezzel egyidejűleg a szigetnek a budai oldal felé eső zátonyos részét feltöltik, majd melót építenek s melléje pompás korzót, a melyen lesz új vendéglő, kávéház, cukrászda és különféle bazár. A szigeten nagy hangversenyterem épül művészi czelokra és bálók tartására. A sportnak is több tere lesz, amennyiben kerékpár-iskolát és angol labdajáték-pályát létesítenek. Az egész szigetre bevezetik a villamvilágítást és a meglévő épületeket mind átalakítják. Igazi világfürdőt csinálnak a Margitszigetből, melynek tulajdonosa, József főherceg, az átalakítás költségeire egyelőre 800 ezer forintot engedélyezett.

— Politikai gyilkosság. Szófiából írják a következőket: Filippopoliszban egy Stambulov-párti ember politikai gyilkosságnak esett áldozatul. A meggyilkolt neve Petrov Iván, gazdag kereskedő-család tagja, akit Stambulov-párti működéséért a kormány mindenképen lehetetlenné akarta tenni. Már négy éve folyik ellene a hajsza és mikor Simon Anna gyilkosait keresték, Petrov Iván is gyanúsították e tettel. A gyanu alapján el is fogták és hosszabb ideig fogva tartották. A múlt hónap 29-én egy bérkocsis házába gyülekeztek össze a rendőrök és valami ürügy alatt Petrov Ivánt is a házba esalták. Alig érkezett meg Petrov, az egyik rendőr, Nikolov, perpatvart kezdett vele. Czivódás közben a rendőrmester megkapta Petrovot, mire a bérkocsis eloltotta a lámpát és köveletni kezdte a kiszemelt áldozatot. Néhány jelenlevő ember, látva a gyilkos szándékot, lármát ütött, mire még négy rendőr sietett elő. Ezek aztán nyugodtan nézték, amint Petrovot összevagdalták.

— Elsülyedt hadihajó. Kielből táviratozzák: Az S. 85. jelzésű torpedónaszád Sehmarn mellett a Keleti tengerben a mai óriási viharban elsülyedt. A legénységet megmentették.

— Halálozás. Kövesszarvi és goszthonyi dr. Goszthony Béla közoktatásügyi minisztériumi titkár ma 39 éves korában meghalt.

— Titokzatos gyilkosság. Brünni tudósítók írják a következőket: Wischauban egy ottani háztulajdonoshoz a múlt hónap 31-én este betért egy idegen és szállást kért éjszakára. A házigazdával megegyeztek a feltételekre és az idegen fölment a számára az első emeleten kijelölt szobába. Még mielőtt nyugalomra térhetett volna, bekopogtatott a házigazda és iratait kérte, hogy a bejelentési ívet kitölthesse. Az idegen azt válaszolta, hogy fáradt, nagy utat tett aznap és álmos is, majd reggel mutatja elő iratait. A fölhozott kifogások valószínűeknek látszottak és a háztulajdonos magára hagyta ismeretlen vendégét, anélkül, hogy csak nevét is tudta volna. Másnap reggel ismét figyelmeztette vendégét, hogy iratait mutassa elő. Zavaros, majdnem érthetetlen választ kapott. Gyanakodni kezdett és vendége sajátosságos viselkedése erre bő okot is adott. Tisztázni akarva a dolgot, fölment a rendőrségre, hol kérelmére melléje adták Rieger közrendőrt. A titokzatos vendéget szobájában találták. A rendőr ment előre, utána a háztulajdonos. Midőn az idegen meghallotta, hogy iratait kéri, szó nélkül forgópisztolyt vett ki a

zsebéből és azt gyorsan egymásután rásütötte a bejövőkre. Az első golyó Rieger rendőr állat zuzta széljével. A második lövés a házigazdát találta. A merénylő aztán kinyitotta az ablakot és egy úrral a földön termett. Üldözőbe vették, de nem tudták elfogni. Azt gyanítják, hogy egy közeli tébolydából elszökött őrlt volt a merénylő. A háztulajdonos néhány percz alatt belehalt sebébe.

— Kézfogó. Grünfeld Jenő kisczelli báró eljegyezte Freund Melanie kisasszonyt, Freund Armin földbirtokos leányát Pakson.

— A dohány örülte. Rómából jelentik: Izgalmas éjszakájuk volt azoknak az utasoknak, akik tegnapielőtt a Milanóból Rómába menő személyvonat egyik második osztálya kocsijában utaztak. Ebben a kocsiiban ugyanis egy harmincznégy-harminczhat évesnek látszó uriember utazott, aki megörült, mert nem volt — cigáretteje.

Az esetet a következőképen beszéli el az egyik utas: „Hárman ültünk egy kocsiszakasban: egy 34—36 esztendő ur, egy hölgy és én. Éjfél felé férfi-utitársam elővette cigárette-tárczáját és el-sápadtan konstatalta, hogy üres. Aztán hozzám fordult:

— Megbocsásson, uram, nem kegyeskednék egy cigárettel megkínálni? Elutazás előtt elfelejtettem gondoskodni róla, hogy ellássam magamat vele és nem tudok meglenni nélküle.

— Igen sajnálom, uram, feleltem, de nem dohányzom s így nem szolgálhatok semmiféle színivalóval.

Ez a felelet mód nélkül felizgatta.

— Nem tudom, hogy mit fogok tenni, mondta sötét tekintettel.

Minél tovább haladtunk, utitársam annál izgatottabb lett. Sürgés-forgásával már a hölgyet is felbressztette. A vonat csupa apró-cseprő állomások mellett ment el, ahol se világosságot, se embert nem láthattunk, különben magam is leszálltam volna, hogy kérjek neki egy cigárettet vagy szivárt, mert bizony félttem tőle. Végre már annyira magánkivül volt emberem, hogy bekopogtatt a szomszéd szakaszba is, ahol egy magányos ur aludt. A cigárette rabja felkeltette és szinte gyanus izgatottsággal kért tőle valami színivalót. A felzavart utas előbb bészankodott, de csakhamar átlátta a helyzetet és nagy sajnálkozással jelentette ki, hogy csak az imént dobta el utolsó cigárettejét. Utitársam ezután roppantul leverten ment a harmadik szakaszhoz is, ahol csak hölgyek voltak. Egy kiáltással fölremítette a hölgyeket és tőlük is kért cigárettet. Ekkor azonban már látszott rajta, hogy nem ura tétének. A megrémült hölgyek egyike segítségért kiáltozott, mire én és a kocsiiban levő másik férfi odarohantunk hozzá, s mivel láttuk, hogy kitört rajta az örültség, a podgyászok szíjával megkö-töztük: úgy vittük Rómába. A hölgyek közül hárman elájultak az ijedségtől. Az elmeogygító-intézetbe vitt emberről kiderült, hogy Koppen Vilmos berlini volt kereskedő, aki annyira hozzászokott a dohányzáshoz, hogy naponkint vagy száz cigárettet is elszívott. A nagymennyiségű nikotin, de különösen az éjjel elszívott cigárettek annyira hatottak elméjére, hogy az első alkalommal, mikor vagy három óra hosszat nem volt mit színia, kitört rajta az örültség. Koppent a napokban hazaviszik Berlinbe.

— Bányászerecséltenség. Dortmundból táviratozzák: Mult éjjel a Kasztrop mellett levő „Viktoria”-aknában négy bányász dolgozott egy szabadon lebegő állványon. A drótkötél horga hirtelen levált és az állvány felbillent. Mind a négy bányász a mélységbe zuhant és szörnyet halt.

— Tűzoltás akadályokkal. A Majna mellett Frankfurtból jelentik az alábbi, szinte hihetetlenül hangzó eset híret: A régi városban tegnap nagy tűz ütött ki, amelynél olyan jelenetek játszódtak le, amilyenek emberemlékezet óta nem estek még meg. Mindjárt a tűz kiütésakor ugyanis nagy csapat csavargó jelent meg a veszedelem helyén s mikor a tűzoltóság megérkezett és kiterítette a földön az oltáshoz való csöveket, a csavargók ráálltak a vízzel tele csövekre, amelyek rögtön megpedtek. Az elszakadt csövet aztán darabokra vágták.

A meglepett tüzők egyideig úgy nérték ezt a hallatlan merényletet, mintha nem hinnének a szemüknek. Mikor végre magukhoz tértek meglepetésükből és rátámadtak a merénylőkre, ezek felszabították az utcza kövezetét és azzal dobálták a tüzőtökre, sőt többen közülük löttek is. Időközben odajött egy sereg rendőr, akiknek sikerült a támadókat hátraszorítani, ez azonban nem használt semmit, mert ekkor a szivattyura támadtak és elkergették az embereket a géptől. Közben egyre terjedt a tűz s a házon levő tüzők kétségbeesetten sipoltak és kiabáltak vizért. Mikor a tűznél levő rendőrszapatot újabb kiküldöttekkel megerősítették, akkor hozzáláttak a merénylők elfogatásához. Kivont karddal rontottak rájuk és a főkolompósokat bekisérték a rendőrségre, ahol rendkívül kemény, de megérdemelt büntetés vár rájuk. Mivel az oltási munkálatokat vagy egy órával késleltette ez a megmagyarázhatatlan incidens, ennyi időbe került ugyanis míg újabb csöveket szerezhettek, a kár sokkal több, mint különben lett volna. A tüzők közül tízenketen többé-kevésbé súlyosan megsebesültek, a parancsnok pedig a hátába dobott kövektől életveszélyes állapotban fekszik a kórházban. A merénylők ellen a legszigorúbb vizsgálatot indították meg.

— Elpusztult község. Pátróháiban, Szabolcs-megye egyik legnagyobb községében ma tűz ütött ki, amely óriási pusztításokat vitt véghez. Mint lapunknak táviratozzák, a község háromnegyed része elhamvadt, a község háza is a lángok martalékául esett. Ugy látszik, hogy a tűz gondatlanságból eredt. A főszolgabíró táviratilag kért pénzségélyt és élelmiszereket az alispántól. A főispán és az alispán a segély-akció érdekében odautaztak. A kár óriási.

— Lelőtték egy huszárt. Debreczenben — mint ottani levelezőnk írja — ma a hajnali órákban félholtra vertek egy huszárt. Hajnali derengéskor az Erzsébet-úton mulatozó kéményseprőlegények összeakadtak a szintén jókedvű Marosi Pál közhusszárral, aki hetykén rákiáltott a kormos legényekre:

— Hogy mertek úgy zúgni abban az utcában, amelyben én járok.

Azok visszafeleltek, hogy ne parancsolgasson nekik, nem rendőr ő, mire Marosi huszár sértődötten rárontott a fiukra s pofozni kezdte őket, majd mikor azzal fenyegetődött, hogy vagdalkozik, Szakál Mihály kéményseprő segéd az akácfa mellől rántott egy görcsös karót és úgy fején vágta a huszárt, hogy az tátonog sebbele, eszméletlenül bukott a porba. A huszár aligha marad életben. Szakál önként jelentkezett az ügyészségnél.

— Egy pap a Kossuth-gyalázók ellen. „Elmaradt pástorlevelek” cziműen Detri Ferenc szerzetes rőpiratot írt, melyben erősen megleczkézteti Zimándyt, a Kossuth-gyalázó papot. A rőpirat a napokban jelenik meg.

— A fekete Azra. Berliini tudósítónk írja: Egy szép néger leány szakadt el néhány év előtt messze hazájától, valahonnan a Kongo-vidékről. Egy német kísértette róla, hogy igen szép hangja és tanulékony esze van, hát magához váltotta, kitaníttatta énekesnővé és Cora Hill néven körülhordozta két világrészben. A leány mindenütt kóditott feltűnő szépségével és kellemes hangjával, hanem a szive érintetlen maradt a leghevesebb ostromlások dacára is. A szép Cora nem akart senkit sem szeretni, mert tudta, hogy nem szabad szeretnie, hogy máa világban élnek a fehérek és más világban él ő is. De hiába. A sorsát senki sem kerütheti el. Berliinben lángoló szerelemre lobbant a szive egy előkelő fiatal ember iránt, aki gyakran megfordult abban a mulatóban, ahol ő énekelt. A fehér ifju viszonzta a leány szerelmét, sőt házasságot is ígért neki, ami Corát végtelenül boldoggá tette. Nemrégiben azonban fekete fehérek borultak Cora boldogságára. Imádozója kijelentette neki, hogy bármennyire szereti is, lehetetlen elvennie. Szegény Corát nagyon lesújtotta ez a csepás. Nem szólt semmit kedvesének, egy szó szemrehányást sem tett neki. Magába fojtotta keserűségét és melancholikus lett. Baja rohamosan emésztette lelkét és

eiméjét, és a napokban annyira rosszabbra fordult már állapota, hogy elmegyógyító intézetbe kellett vinni. Szegény Cora! Ő is amaz Azrak törzsekből származik, kik meghalnak, ha szeretnek...

— Tűzkárok júliusban. A központi statisztikai hivatal jelentése szerint az idén júliusban az egész ország területén 856 községben összesen 1113 tüzeset fordult elő, 2503 károsulttal és 1,609,314 forintnyi összes kárral. (Tavaly júliusban 793 községben 979 tüzeset pusztított és 1975 károsultnak 1,641,338 forintnyi értéke semmisült meg.) Az idei júliusi hónapban tehát jóval több községben jóval többen szenvedtek kárt, mint a múlt év július havában; a kár ellenben, bár szintén nagy, nem éri el egészen a múlt évit. A tüzesetek oka csak 357 esetben volt kétségtelenül kideríthető, 293 esetben teljesen ismeretlen volt; 463 esetben pedig csak vélelmezhető. A tüzesetek oka volt: 311 esetben megállapított, vagy vélelmezett gyújtogatás, 54 esetben villámcsapás és 455 esetben gondatlanság. Legnagyobb pusztítást okoztak a tűzkárok Budapest székes fővárosban (162,161 frt); Brassó megyében (146,551 frt); Pozsony megyében (81,172); Sopron megyében (76,641 frt) és Nógrád-megyében 60,333 frt). Összesen 24 oly tüzeset volt, ahol a kár összege a tízezer forintot meghaladta. Legtöbb érték pusztult el Budapesten július 7-én (151,000 frt); továbbá Brassó városban július 30-án (140,000 frt); a mosonmegyei Szolnok községben július 22-én (53,545 frt); végül a nógrád-megyei Vadkert községben július 16-án (51,854 frt) történt tüzeset alkalmával.

— Népfölkelők jelentkezése. A székes főváros katonai ügyosztálya felhívja mindamaz 1879-ben és 1880-ban Budapesten született vagy budapesti illetőségű népfölkelő-köteleseket, akik jelentkezésüket mindeztideig elmulasztották, hogy ebbeli kötelezettségüknek minél előbb tegyenek eleget és a katonai ügyosztálynak IX. soroksári-utca 32. szám alatti népfölkelési alosztályában jelentkezzenek.

— Tűzvész Konstantinápolyban. Konstantinápolyból táviratozzák: Bujukderében tűz ütött ki, amely 350 házat és 70 üzletet hamvasztott el. Az osztrák templomot a „Taurus” osztrákmagyar álmóshajó matrózai megmentették. A tűzvész által sujtottakat a szultán s az osztrákmagyar és orosz nagykövetségek és állomáshajók vettek pártfogásba.

— Megégett gyermekek. Hódmezővásárhelyi tudósítónk írja: Két gyermek esett tegnap áldozatul a szülői gondatlanságnak. Az egyik egy Bánfi Etel nevű ötesztendő kis leány, akit magára hagytak a szülei egy skatulya gyufával. A tudatlan gyermek meggyújtott egy szálát, attól meggyuladt az egész csomó és lángba borította a ruháját. A leánya kiabálására bejöttek a szomszédok és letépték róla az égő ruhákat, de már későn, mert olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy néhány óra múlva iszonyu kínok közt meghalt. — A másik szerencsétlenül járt gyermek Vetrő Sándor, egy tizesztendő fiu, akinek kenyérpírtás közben fogott lángot a ruhája s akit félholtan szállítottak be a városi kórházba, ahol rövid idő alatt belehalt égési sebeibe. A gyermekek szülői iránt általános a részvétel.

— Amerikai csempésznők. Az európai utjokról hazatérő amerikai hölgyek között igen sok az olyan, aki rendszeresen űzi a csempészetet. Az Atlanti-oczeánra járó személyszállító hajók pinczérnői sok érdekes dolgot tudnának erről elbeszélni. A tengeren utazó nők emé bizalmasai tanuskodhatnak róla, hogy némely hölgy az egész utazás alatt ki se mozdul kajútjából. Ezek az asszonyok éjjel-nappal azzal bibelődnek, hogy nagy uti-bőröndjüket újra meg újra átrakosgatják, vagy szakadatlanul varrogatnak attól a pillanattól kezdve, hogy valamely francia kikötőben hajóra szálltak, mindaddig, míg Amerika partjai föl nem tűnnek a láthatáron. Viseltes ruhák bőlései közé sok száz méter valódi csipkét varrnak, az elegáns öltözöket, melyek valamely hírneves párisi divatárannő műterméből kerültek ki, a yankee-lady ügyes kezei bámulatos módon tudják ócska ruhákká változtatni. Természetesen nem szabad a fáradságot sajnálniok, hogy az új, drága ruhákat ócska, gyűrött szegélyekkel „átdiszipálják” és itt-ott egy-egy szinehagyott szalagot alkalmazzanak. A szoknyák belső varratát

meglehetősen piszkos fodrokkal fődik el és a finom selyembőlést más, ugyancsak kopott szövettel huzák át. Egész ruhákra való pompás selyemszöveteket szednek ki az elegáns dobozokból s amely erősen csak lehet, összecsavargatják s aztán viselt ruhákkal telt bugyrokba rejtik. Az új ruhákat néhány óráig viselik s aztán ezeket is a bugyrokba gyömöszölik. Sok tuczat pompás kivitelű francia keztyűt viaszkos-vászonba varrnak s aztán kevéssel a megérkezés előtt saját testükön rejtik el.

Nagyértékű csipkecsoknyákat széles fodrokkal csufitanak el, melyeket a legolcsóbbfajta kontár-csipkékből tákolnak össze, úgy, hogy az így preparált ruhát még a tapasztalt hozzáértő is gyanútlan szemmel nézi. Az ilyen gyakorlott csempésznőt nagyon nehéz rajtakapni, úgy, hogy az a csempészett árukból huzott nyereségéből gyakran egész utiköltségét fedezheti. Érdekes egy ujoncz csempésznőt megérkezésekor megfigyelni. Folytonos sápadozása és pirulása, dadogása és reszkéte könnyen elárulja és igen gyakran csak a vámfelügyelő jóakarátának köszönheti, hogy bántatlanul mehet utjára. A vámtisztek figyelmüket főleg azokra a nagy biztonsággal és határozottsággal föllépő hölgyekre összpontosítják, akik rendszeren az amerikai pénzarisztokráciához tartoznak. Ezeknél ugyszólván biztosan számíthatnak gazdag szákmányra és várakozásukban csak ritkán csalódnak.

— Rablóvilág Arad megyében. Néhány nappal ezelőtt irtunk azokról a garázdálkodásokról, melyeket egy számos tagu szervezett rablóbanda Arad megye délkeleti részén az utóbbi időben véghezvitt. A megszorított csendőrök valóságos hajtóvadászatot indítottak a vakmerő haramiak ellen és sikerült is nekik hat főkolompóst kézrekeríteni. Néhány napig csend volt, de most újra folytatják üzemeiket. A múlt éjjel egy feketébe öltözött ember behatolt Dinga Vazul gurahoncz lakoshoz és forgópisztolyt szegezvén a gazda felesége mellé, pénzt követelt tőle. A megrémült menyecske odaadta 15 forintnyi megtakarított pénzét, mire a rabló elmenekült. Ugyanazon éjjel egy másik rabló behatolt Czukor Sára lakásába, de a megrémült asszony segélykiáltásaira megugrott.

— A vándorló guillotine. Párisból írják: „La Veuve” (az özvegy), ahogy a párisiak a guillotine-t nevezik, eddig a Place de la Roquette-en volt Deibler mester engedelmes eszköze, de a környéken lakók felszólamlására a belügyminiszter elhatározta, hogy máshová helyezi. Persze a szenzációra egyébként éhes közönség minden tagja azt szeretné, hogy az ő lakásától lehetőleg távol állítsák fel a híres vérpadot. Így aztán nem tudnak neki helyet találni és a belügyminiszter legutóbb a la Santé-negyed lakóinak erőlyes tiltakozása következtében azt a tervét is kénytelen volt elejteni, hogy a jövőben a „Barrière de Saint-Jacques”-on történjenek a kivégzések. A guillotine, mióta feltalálták, már sokszor változtatta állomáshelyét. A nagy forradalom idején a Place du Troue volt a vérpad rendes helye, később néhány más állomás után a Place du Carrousel-en állapodott meg hosszabb időre, majd meg a Place de la Revolution-ra, az előbbi Place Louis XV-re helyezték át. Eljutott aztán a nagy vásárcsarnokok körpéjére és a Place de la Bastille-ra is. A konzulág idején a guillotine a mostani városnévén állott, melyet akkoriban Place de Grève-nek neveztek és ott maradt egészen a júliusi császárság idejéig. Ezután 1832-ben egy prefektusi rendelet a Barrière de Saint-Jacques-ot jelölte ki a vérpad állandó helysül. Csaknem husz esztendőig követelték e tér környékének lakói, hogy a guillotine-t onnan eltávolítsák, de hiába. Csak 1851-ben helyezték el egy belügyminiszteri rendelet következtében a Place de la Roquette-re, ahol mai napig volt eszköze a megtörtölt igazságszolgáltatásnak.

— Végzetes játék. Gavonia községben halálos végű szerencsétlenség történt játék közben. Egy tizenéves fiu, születésén egyáltalán gyermeke esett ennek áldozatul. Ilka Pával ivetta a falról apja revolverét és ráfogta Miklós Vrentire. Szerencsétlenségükre a revolver elcsúszt és Miklós szíven találva földbe rogyott. Mire a házbeliak a lövés zajára elősiáltak, a fiu már halva volt.

Napirend.

Naptár: Péntek, szeptember 2. Bónai ka-
tholikus: Jozsef p. t. — Protestáns: Jozsef. —
Görög-ország: (augusztus 21.) Tádé. — Zsidó: Elul
15. — Nap két 5 óra 5 perczkor, nyugvók 6 óra 21
perczkor. — Hold két délután 6 óra 46 perczkor, nyug-
vók 7 óra 23 perczkor reggel.

A miniszterelnök fogad délután 4-5-ig.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8-10 óráig.

Nemzeti múzeum: régiségár, nyitva d. e.
8-1-ig. Többi társai, köztük a néprajzi osztály is
(csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett
tekinthetők meg.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma
nyitva 10-12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Az iparművészeti múzeum, nyitva d. e.
9-1-ig és 3-6-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva 9-1-ig.

Iparművészeti társulat kiállítás nyitva d. e.
9-12-ig és 2-5-ig.

Akadémiai könyvtár 8 óg nyitvarág.

Muzeumi könyvtár nyitva 9-1 óráig.

Egyetemi könyvtár nyitva 8-12-ig.

Az új országúthoz kupaacsarnokba megtekin-
hető 10-1-ig 50 krajczár belépő díj mellett.

Az egyetemi fűvészkert (Üllői-út) nyitva reggel
7-től este 7-ig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától
délután 1 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban
nyitva 9-1-ig.

Deák-mauzóleum a kerepesi-úti temetőben
nyitva este 5 óráig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz
óriási körképe Városliget, Andrássy-út végén, látható
reggel 9-től este 7 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermek-
jegy 30 krajczár.

Távírás a robogó vonatról.

A tudomány napról-napra valami értékes
ajándékkal lepi meg az emberiséget; most ismét
egy életbevágó találmány híre érkezik hozzánk,
melyre Rendulic István kapitány, báró Dessewffy
Sándor, báró Cnobloch Vilmos és báró Offermann
Vilmos kértek szabadalmat.

Minden balesetnél, mely a vasútforgalomban
történik, fölmerül az a régi kérdés, hogy hogyan
lehatna a szerencsétlenségeknek elejét venni, mikép
volna lehetséges azt a sok emberéletet, s a drága
forgalmi eszközöket megóvni az elpusztulástól. Ki-
tűnt, hogy minden utasítás és minden óvatosság, mely
emberikörülményekre és emberi megbízhatóságra van
alapítva, csáljának csak addig felel meg, míg vala-
mely végzetes esemény minden emberi számítást
halomra nem dönt. Egy visszavert napsugár meg-
villanása, néhány percznyi késés, egy csekélyke
mulasztás beláthatatlan katasztrófának lehet oko-
zója és óriási anyagi árokat idézhet elő. Épen
azért már évtizedek óta törekszik a tudomány arra,
hogy valami, az emberi tudáshoz mérten tökéletes
módot eszeljen ki, melylyel a vasúti baleseteket,
különösen a rettentő vonatösszeütközéseket meg-
előzze.

A minap adtunk hírt két találmányról, me-
lyek ezt az égető kérdést már közelebb hozzák
egy lépéssel a megoldáshoz, de az a találmány,
melyről most szó van, tökéletesebb és talán egy-
szerűbb is ezeknél.

A találmány lényege abban áll, hogy a két
vonat, mely a nyílt pályán robog csálja felé, úgy
egymás közt, mint külön-külön valamely állomás-
nál is táviró útján jeleket válthat. Ez a találmány
óriási fontossága. Csak a legutóbb Olaszországban
történt rettentő katasztrófára kell gondolnunk, hogy
ezt belássuk. Ez a szerencsétlenség tudvalegőleg,
úgy történt, hogy egy, valamely baleset követke-
ztében fekevesztett hegyi vonat pályáján roppant
sebeséggel visszafelé gürült és a mögötte jövő
vonatot porrá zúzta, ami bizonyára nem történt
volna meg, ha az elszabadult vonat balesetéről
idejekorán értesítette volna a mögötte jövő vonatot.

A jövőben remélhetőleg másként lesz. És nem
csak a vonatok fognak egymással érintkezhetni,
hanem az utasoknak is módjukban lesz közvet-
lenül a személykocsikból bárhova táviratot kü-
ldeni. A közönség a vonatról is érintkezhet az
egész világgal, ami különösen azokra az utasokra
nézve fontos, akik hosszabb útra indultak és a
kiknek vonata épen a legkritikábbban áll meg.

A találmánynak nem utolsó érdeme az sem,
hogy aránylag igen csekély költséggel bevezethető.
Mint értesülünk, a zsenialis Rendulic kapí-

tány már egy másik találmányon is dolgozik, mely-
lyel szintén csaknem elkészült már, amely a hajó-
záshoz ugyanolyan szerepre lesz hivatva, mint az
ismént leírt találmány a vasúti forgalomban.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Az Operaház megnyitása. Az Operaházat,
mint halljuk, aligha fogják megnyithatni az „Afrikai
nő”-vel, mint ezt eredetileg tervezték. Larizzának,
a tenoristának a szabadságideje ugyanis nem
augusztus 31-ikén járt le, mint a többi tagoké,
hanem csak szeptember 15-ikén ér véget. Már
pedig neki kellene énekelnie Vasco di Gamat. Nem
lévén Budapesten nem vehet részt a próbákban és
így az igazgatóság alkalmasint más darabot lesz
kénytelen választani a megnyitó estére, amely
15-ikén lesz. Ha Larizzát már mostan elhoznák,
ezért a két hétért külön kellene öt fizetni, ami
néhány száz forinttal megrágitaná az „Afrikai
nő” repriseit. Ennyit aligha ér meg. — Operai
körökben ma azt beszélik, hogy gróf Keglevich
István meg fogja hívni Budapestre Bellincioni
Gemmat, aki épen az ő korábbi intendánsága alatt
tűnt fel először a magyar királyi Opera szinpadán.

* Kapunyitás a Nemzeti Színházban. A Nem-
zeti Színház új szezonját ma este nyitották meg.
A „Bánk bán” került színre az ismert szereposz-
tásban.

* Hírek a Népszínházról. A Népszínház első
premiéreje szeptember 9-én lesz. Az igazgatóság az
idén is bérletet hirdet premierekre, még pedig es-
uttal 12 premierere. Ilyen bérletet a Népszínház
titkári hivatalában szeptember 5-éig lehet váltani.
— Az „Eleven Ördög”-nek, Konti József operette-
jének szombatra hirdett előadása elmarad s helyett
„A varázsgyűrű” kerül színre.

* Hettyey Aranka szerződötése. Hettyey
Arankát, a Magyar Színház tagját, az utóbbi na-
pokban sokat emlegették. Hol azt olvastuk róla,
hogy megvált a Magyar Színházról és elszereződött
a Vígyszínházhoz, hol meg ellenkezőjét hallottuk,
vagyis azt, hogy megmarad eddigi működésének
színhelyén. Tegnap a Vígyszínháznak egy kommüni-
kéje (abból a kézből, amely a Vígyszínházról való
tudnivalókat sokta megírni) azt jelentette, hogy
Hettyey Aranka igenis átszerződött a Lipót-körútra.
Ezzel ráczáfoltak a Magyar Színháznak egy kom-
münikéjére, amely azt újságolta, hogy Hettyey
Aranka „marad.” Ma este megint úgy látszik,
mintha a Wesselényi-utczában székelne az igazság,
mert Hettyey Arankától a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A lapokban megjelent különféle híresztel-
ésekre vonatkozólag tisztelettel kérem a tekintetes
szerkesztőséget, legyen kegyes abbeli nyilatkoza-
tomnak helyt adni, hogy engem szerződésem három
évre a Magyar Színházhoz köt s azt fölbonítani
nem szándékozom. Teljes tisztelettel

Hettyey Aranka.

Eszerint Hettyey Aranka megmarad a Magyar
Színháznál, ha ugyan a következő huszonegy óra
nem hoz újabb „fordulást” ebben az ügyben.
Bizonyos az, hogy a színházak igazgatóinak illenék
tudni, hogy kit szerződötnek, ha már nem
tudják mindenkor azt, hogy mit szerződöt-
nek rajta.

* A párisi színházi szezon. A párisi színhá-
zak az idén sem szükölködnek nagyhangú igere-
tekben, minden színház lehetőleg fényes programot
hirdet a jövő évadra. A nagy opera első újdonsága
a „Gauthier d'Aquitaine” lesz, amelynek szövegét
Emile Bergerat és Camille de Sainte-Croix, zenéjét
Paul Vidal írta. Az Opera Atillának és a húnok-
nak Franciaországból való visszaveretését hozza
színre. A régebbi művekből Mehul „József
Égyptomban” című dalművét, C h a b r i e r
„Briséis”-ét és a „Walkür”-t adják elő, kö-
zben pedig Victorin Joucières „Lancelot” című
operáját tanulják be, amely Tennysonnak hasonló
című legendáját dolgozza fel. A „Théâtre Fran-
çais” az újdonságok nagyszámával imponál. Már
legközelebb előadják Paul Maurice „Struensee”-jét,
Brieux „A bölcső” című vígjátékát, Jean Aicardnak
egy új Otello-dramáját, Maurice Donnay „Torrent”-ját

és Gaston Devore „A gyermek” című színművét.
Valószínűleg színre kerül Parodi „Don Ruiz”-e,
Normand „La donceur de croix” című darabja és
a „Théâtre libre”-ben már előadott „Les fossiles”
François de Curel-től. — Az Opera Comique már
sokkal szerényebb és eddig csak Beau-Puget
„Sok hűbő semmiért” című darabját és Mas-
senet „Cendrillon”-ját hirdeti. — Az „Odéon”
a jövő szezonra előadásra elfogadta Martin
és Lenotre „Colinette” című négyfelvonásos víg-
játékát, Catulle Mandéstől a „Fiametta királynő”-t,
Pouyillon és Armand d'Artoistól az „Antibel” című
parasztdramát és esetleg Gallet és Saint-Saens
zenedramáját, a napokban Béziarsben előadott
„Déjanise”-t is színre hozzák. — A Renaissance-
színház számára Sarah Bernhardt megszerezte Ca-
tulle Mendés „Medea”-ját, Edmond Rostand „Fiatel
sas”-ját és Jean Richepin „Gitáná”-ját. A többi
színház sem marad a fölsorolt műintézetek mögött:
Párisnak mind a harmincz színháza tíz-tizenkét
premiére-re készül.

* A rögtönzés ellen. Nagyon kellemetlen, ha
egy színész például valamely Scribe-féle vígjátékba
becsusztat egy rögtönzést a rossz ivóvizről vagy a
Zacherliáról. A legtöbb színész nincs abban a
helyzetben, hogy Scribe-et vagy Pailieront füsze-
reznit tudná és a jóízűség már évtizedek óta meg-
ütözködik a szinpadai rögtönzéseken, de mindeddig
siker nélkül. Most a bécsi Volkstheater igazgatósá-
gának támadt az a jó ötlete, hogy ennek a vissza-
élésnek, amelyet a szerzőkkel és a hallgatók izlé-
sével oly makacsul üznek, véget vessen. Színészei-
nek egyszer és mindenkorra megtiltott mindennemű
rögtönzést. Aki e tilalom ellen a jövőben vét-
teni fog, azt egy színészekből és rendezők-
ből alakuló bizottság elé állítják, amely az illetőt
a színház özvegy- és árva-alapja javára meg fogja
birságotni. Egy bécsi lap ezzel kapcsolatban fölveti
azt az eszmét, hogy a szinpadokon divó többi visz-
szaeléssel is végre le kellene számolni. Ilyen első
sorban a botrányos decolletage, amely egyformán
sérti a művészt és a művész komolyságát, nem
is szólva a közönség jobb érzékeiről. Odilon asszony
például a múlt idényben nem egyszer övíg decolle-
tálva lépett ki a szinpadra, És egész iskolát csinált
vele. Régebben egyszer megesezt, hogy az „An der
Wien” színházban egy énekesnőt a rendőrség elő-
adás alatt fölöltöztetett, illetőleg toltettejt kibó-
vította. Ma a rendőrség nem teljesíti mindig a kö-
telességét.

* Színészeti kiállítás Debreczenben. Emli-
teztük, hogy Debreczenben az ottani „Csokonai-Kör”
október havában ünnepli a színészet százéves
évfordulóját. Ez alkalommal életrevaló eseme-
pendült meg. Egy helyi színészeti kiállítás rende-
zésének terve, mely Debreczen színészetének száz-
éves történetét mutgátná be képekben, könyvekben,
dekorációkban, levelekben.

Színész-statárium.

Az az operette, amelyet az országos színész-
egyesület évente kétszer „Felvételi vizsga” címmel
előad, ma ismét lezajlott az egyesület helyiségei-
ben. Van abban valami kedves komikum, amikor
négy-öt uriember összeül és órákon át nagy képpel
vitatkozik azon, vajjon Fekete János ur szaval-
hassa vagy pedig ne szavalhassa a mucsai szinkör-
ben Hamletet? Ez a bizottság egészen komolyan
hiszi magáról, hogy egy versike vagy néhány kuplé-
strófa után meg tudja állapítani a tehetséget és
meg tudja másrészt akadályozni a proletariátus el-
szaporodását.

Szörnyűség is volna csak elgondolni is, hogy
azokon a deszkákon, amelyek Mucsán a világot
jelentik, mint kórista vagy segédszínész arathasson
habérokat olyan valaki, aki sikerrel végzett ugyan
egyik-másik színiiskolában, de az egyleti esztheti-
kusok bírálatát nem állja ki. És mennyi méltóság-
gal teljesíti ez a bizottság nagy hivatását! Azok-
nak a szegény kis libáknak, akik a „Lili” keringő-
jét és az „Özvegy vagyok, özvegy”-et éneklék, leg-
alább is azt kell hinnük, hogy csupa Jules Clar-
ette, Talma és Lemaitre előtt állanak.

Az egész vizsgálat erősen hasonlít egy hún-
gyi tárgyaláshoz, amelynél a vizsgázók a vádlot-

ak, a bizottság pedig kiméletlen, mint egy francia hadbíró.

Belép a terembe egy fiatal ember, Fekete Ferencnek hívják. Két év előtt adtak neki gyakorlati engedélyt, a vádirat tanúsága szerint azonban már másfél év óta engedély nélkül működik. A fiatal ember halálra sápadtan hallgatja nagy bűnét és akadovva védekezik azzal, hogy a múlt évben is kapott engedélyt.

— Mi itt aktából beszélünk. Itt nem lehet hazudni! — mordulnak rá.

— Bocsánatot kérek, de ma egy ére vizsgáztam a helyen és visszautasították.

— Jól van. Megnézzük a jegyzőkönyvet. De ha hazudott, jól jegyezze meg, ne merjen többé a bizottság színe elé kerülni.

Néma csöndben hozza elő valami porkoláb a múlt évi jegyzőkönyvet, amelyből kiténik, hogy Fekete Ferenc tényleg kapott engedélyt. Az elnök rázza a fejét, azután kegyesen megengedi a fiatal embernek, hogy a „Troubadour”-ból énekeljen. A halálraítélt Radames dala jobban illik volna a hangulathoz.

Rápolti Katinka, egy másik jelentkező, Kecskemétről jött fel, ahol már ez időszerűt is a színház első drámai primadonnája. A bizottság egyik tagja ezzel köszönti:

— Kisasszonyról azt halljuk, hogy hanyag és rossz a memoriaja!

A fiatal hölgy e diszkvalifikálási kísérlet ellen sírva védekezik.

— Mit akar kisasszony szavalni?

— A „Kaméliás hölgy”-et.

— Hát szavaljon valamit a „Szécsi Mária”-ról! . . .

Rápolti Katinka perfekt jó játéka meglepte a jelen volt színészeket, két vidéki igazgató azonban szerződöttni is akarta, mert a vidéken öt olyan drámai színész sincs, aki annyi érzéssel és intelligenciával játszanék, mint ez a kezdő. A bizottság pedig nagy fontoskodva egy teljes óráig vitatkozott azon, hogy visszautasítsa-e vagy elfogadja-e Rápolti Katinkát. Végül két szavazattal kettő ellenében az elnök döntött a felvétel mellett. Egy másiknak se alakja, se hangja, se semmije, de valaki megjegyzi, hogy „jó hallása” van. Folvesszik!

A délelőtti vizsgázók közül az egyesület rendszeres tagjai közé felvették Aczél Szidit, Turzó Rónát, Keleti Annát, Rápolti Katinkát, Tóth Erzsikét és Nagy Gyulánét; egy évi gyakorlatra bocsátották Bércziné Horváth Rónát, Egved Lenkét, Fekete Ferencet, Gerőfi Fridát, Singer Herminét, Witmann Imrét és Vágó Bélát. Ez utóbbi az összes vizsgázók közül a legügyesebb; Hamlet monológiát és Bernardo Montilla egy jelenetét szavalta és erős tehetségnek adta tanújelét. Organuma is alkalmas a drámai hős szerepkörére. Végül Szabó Sándort két évi gyakorlatra utasították.

A statáriumnak volt egy derűs mozzanata is. A bizottság Nagy Gyulánét hallgatta meg épen és az elnök föltette az általános kérdéseket:

— Milyen szerepköre van?

— Kardalosság vagyok.

— Mit énekel a karban?

— Néha szoprán, néha altot!

És egy percze derült mosoly sikkolt végig az inkvizitorok arcán.

K-6.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Pálmái Ilka pőra. A mi világgá ment primadonnánk, Pálmay Ilka, most Budapestre akart jönni a Népszínházba néhány fellépésre, de az a hír jött Bécsből, hogy le kell tennie szándékáról. Harmadéve is énekelni akart Budapesten, a millenniumi kiállítás területén s noha akkor már előre felvette a vendégjétektől kikötött 1000 forintot, akkor sem tarthatta be a szerződést. Ebből aztán egy kis baja támadt, mert a kiállítási jegyből, Berli D. pörrel tamadta meg, az ezer kétszerezését, 2000 forintot követelve tőle. Udvariánlan, de törvénytelen és a követelés és a pör megindult a budapesti törvényszék előtt. Pálmái Ilka azzal felelt ellenfele kiméleden keresetére, hogy illetékességi kifogást emelt, mondván, peralja őt Bécsben, ahol

lakik. A törvényszék, dr. Kálosi József bíró előadása mellett, ma foglalkozott a diva kifogásával és azt elutasította. Két okból allapította meg a bíróság a maga illetékességét. Először, mivel a szerződést Budapesten kötötték volt és másodsor azért, mert a teljesítési hely, ahol Pálmainak énekelnie kellett volna, szintén Budapest volt. A pör majd most tovább folyik, abban a kérdésben, hogy Pálmái a kétszerezes összeget tartozik-e visszafizetni, avagy csupán a tényleg felvett ezer forintot.

— Esküdtszéki tárgyalások. A fővárosi sajtóesküdtseknél sok dolguk lesz az őszszel. A sajtóbíróság szeptember második felére és októberre máris tizenkét esküdtszéki tárgyalást tűzött ki. Az első esküdtszéki tárgyalás, most a nyári szünet végével, szeptember 19-én lesz. Aztán gyors egymásutánban jön a többi és mint most történt néhány hónapon keresztül, ezuttal is valamennyi délután kezdődik. Nem lehetetlen azonban, hogy Zsitvay elnök engedni fog az esküdtsek jogosult panaszának és visszaállítja a régi rendet, amely mellett az esküdtseknél legalább éjjeli szolgálatuk volt ritkábban. A kitűzött tárgyalások a következők:

Szeptember 19-re ki van tűzve Parall Ferenc panaszra dr. Komar Béla orvos ellen, rágalmazás és becsületsértés miatt;

szeptember 22-re dr. Kelen Béla panaszra Istóczy Győző ellen rágalmazás és becsületsértés miatt;

szeptember 26-ra dr. Molnár Albert és Patitia Rubin panaszra Braun Sándor szerkesztő ellen rágalmazás és becsületsértés miatt;

október 3-ra Lipnik J. Antal panaszra Duller Miksa, Eichenher Soma hírlapírók és Müller Antal kaszinói vendéglőse ellen becsületsértés miatt;

október 6-ra Bregyán Velicska Viktor katonatiszt panaszra gróf Teleky Árpád ellen becsületsértés miatt;

október 10-ra Bérczi Béla rendőrkapitány panaszra Kovács F. Sándor, Pápay Jenő és Székely Emil ellen nyilvános rágalmazás miatt;

október 13-ra a rendőrség panaszra Weiszhausz Ödön ellen rágalmazásért;

október 17-re Kémény Jenő panaszra ifjabb Fényes László hírlapíró ellen becsületsértés címén;

október 20-ra a királyi ügyészség vádja Zsiák Izidor ellen nemzetiségi izgatás miatt;

október 24-re Ihász Aladár ellen nyilvános becsületsértés miatt;

október 27-re Schweiger Lajos ellen rágalmazásért és

október 31-re Rónay Mihály ellen szintén rágalmazás miatt.

— Bérczi kapitány sajtópörrel. Az ismeretes rüpirat miatt, melyet Kovács F. Sándor irt Bérczi Béla rendőrkapitány ellen, tudvalevőleg sajtópört indított a rendőrség. Kovács megígérte, hogy a kompromittáló vádakat, amikkel fellépett, bizonyítani is fogja s a sajtóbíróság ez ügyben október 10-ére tűzte ki az esküdtszéki tárgyalást. Ha a bíróság meg fogja engedni a bizonyítást, ugy ritka nagyarányú tárgyalásra van kilátás, nemcsak azért, mert a Bérczi ellen folyt fegyelmi eljárások aktái kerülnek felolvasásra, de sereg lesz a kihallgalandó tanúk száma is. Most pedig a sajtóbíróságnak legújabb intézkedésével még bővíteni is fog az anyag. Bérczi ugyanis, ugyancsak rágalmazás címén sajtópört indított Pápay Jenő hírlapíró és Székely Emil, a „Függetlenség” munkatársa ellen is és ezeknek a pörét is egyesítették a Kovács-féle váddal. Vagyis október 10-én Bérczinék egyszerre három sajtópanaszra fölött fognak itélni az esküdtsek.

— Beteg kuriai bírák. A kuria tanácskozási menetében most egy kis zavart okozott három kuriai bírónak a megbetegedése. A beteg bírák: Mikó Miklós, Berlogia Ádám és Schédius Lajos. Az ötödik büntető tanács így e héten nem ülhetett össze tanácskozási s e tanács tagjait a többi tanácsokba osztották szét. Czorda Bódog, a kuria másodelnöke négy heti szabadságra Abbáziába utazott és az első büntető tanács vezetését Sebestyén Mihály kuriai bíró vette át.

— Az elsikkasztott takarékpénztár. A nádköfalvi takarékpénztár monstre-bűnpörében ma fejezte be a királyi kuria büntető tanácsa (Sálley Sándor elnök és Frenreisz István előadó) az iratok felolvasását. A takarékpénztár igazgatói és vezetői az intézet 50.000 forint alapitóját elkészítették s ezankivül még százhatvanháromezer forint betét vesztett el a hűtlen befárok kezén. A nagy-kikindai törvényszék a 29 vádlott közül csak két embert alkálit büntöztet, a többiit fölmentette. Basch János

igazgató hat esztendei fegyházat kapott, Fuchs Mihály pénztáros pedig két esztendőt s ezt is kitöltöttnek vették a vizsgálati fogsággal. A többi fővádlottat: Junker aligazgatót, Martin könyvelőt, Ruzsonyi pénztárost felmentette az elsőbíróság. A kuria büntető tanácsa déli egy óraker tanácskozási tanácskozás után a királyi kuria részben megváltoztatta az elsőbíróság ítéletét. A „legfelsőbb fórum Basch János büntetését hat és fél évi fegyházra, Fuchs Mihály büntetését két évi és hat havi fegyházra emelte fel, az elsőnél két hónapot, az utóbbinál egy és fél évet kitöltöttnek vett a vizsgálati fogságból, Cseszko ellenőrt pedig sikkasztás miatt két havi fegyházzal sújtotta. A többire nézve helybenhagyta a kuria a törvényszék ítéletét.

— Felmentett szocialista. Érdekes sajtópört tárgyalta ma a temesvári esküdtseknél. Gábrriel József felmentést vonták felelősségre a temesvári „Volkswille”-t.e. és a „Volkstimme”-ben megjelent cikkeitért. Az első cikk még tavasszal jelent meg, abban az időben, mikor Budapesten a rendőrség életbeléptette a szocialisták nyilvántartására a kényszerf. nyképezést. A nemzetközi szocialisták Londonban tartott gyűlésökben foglalkoztak a magyarországi viszonyokkal, elítélőleg nyilatkozva a magyar közeposztályról. — A „brutális munkástörvény” megalkotói ellen is hevesen kikeltek a londoni szocialisták, Erről a gyűlésről közzölt tudósításért fogta pörbe a temesvári ügyészség Gábrriel Józsefet, ki azonban még időközben a „Volkstimme”-ben megjelent és az ügyészség által szintén inkriminált „Május elseje” című cikkért is evállalta a felelősséget. Horváth Jenő elnöklése alatt alakult meg ma délelőtt a sajtóbíróság. A vádat Aschinger Ferenc királyi ügyész képviselte. Gábrriel Józsefet Pfeifer Sándor, az ismert szocialista agitátor védte. Az ügyész mindkét cikkért a vádlott elítélését kérte. Az elsőben a munkástörvény, a másodikban a vagyonos osztály ellen való izgatás miatt. Pfeifer Sándor, a védő, hivatkozott arra, hogy a munkástörvényekre vonatkozó cikk a külföldi számos lapjaiban, Magyarországon pedig a „Népszava”-ban is megjelent. Lehetetlennek tartja, hogy a büntető törvénykönyv Temesváron érzékenyebb volna, mint Budapesten, ahol a cikk szintén megjelent. A „Május elseje” című cikk ellen felhozott vádakat is erőltetteknek mondotta és a vádlott teljes fölmentését kérte. Az esküdtsek verdiktje három szóval kilencz ellen nem vétkesnek nyilvánította a vádlottat, mire a törvényszék fölmentette Gábrriel Józsefet.

SPORT.

+ Új versenytárló. Blaskovich Elemér, aki mint aktív sportszmann évek óta szünetelt, jövőre újra szerepelni fog a turfion. Néhány egyéves csikóját ugyanis Huxtable trainerhez adta gonviselés végett.

+ Doppeladler jockeyja. A bécsi meeting harmadik napján döntésre kerülő Esterházy-Memorialban Doppeladler-t Busby fogja lovgolni.

+ Érdekes zergevadászat. A mai kényelemhez szokott korban valóban ritkaság olyan vadászati kirándulás, melyre Petényi Vendel és Tamássy Árpád vállalkoztak. Ketten öt máhahordó oláh paraszt-kisérletében felmentek a fogarasi havasokban bérelt vadászterületükre, ahol hat napig tartózkodtak. Az oláhok segítségével ugyanis fenyőgallyakból gunyhót készítettek, melyben a tűz patogása mellett ételüket maguk főzték. Fáradozásukat siker jutalmazta, amennyiben öt darab zergebaktot ejtettek el, köztük két remek példányt. Aki ismeri a fogarasi havasokat, tudja, mily fáradságos jár ott a zerge beszerzése és mily nehéz feladat az ottani félték és óvatos zergeket elejteni, melyekhez képest a stevri és karinthiai zerge, mondható, fölötté szelid állat.

+ Versenyfutás a Montblancon. Érdekes verseny volt tegnapi néhány hegymászó között a Montblancon. A mérkőzést a „Revue du Mont-Blanc” rendezte. Tíz hegymászó versenyzett. A startjele agyudőrej volt. Az indulás és cél Chamouiban volt. A megteendő út a Chalet sur le Rochas egy pontja volt, mely 1564 méter (530 méter a völgy mélyétől) magasságra felel. A versenyben Jean Breton vezető volt az első. A győztes az 550 méter magasságra utat oda és vissza 43 perc alatt tette meg.

— Hírek a turfóról. Wette nicht, Mr. Derry teljes híveje már újra reniben van s a bécsi szeptemberi meeting alatt futni fog. — Per Batters és Galifard valószínű indulók az Eszterházy-Memorialban. — Az a legi szeptemberi versenyek vasárnap kezdődnek s négy napig tartanak. — Barker jockey megvált a Metcalf-istállótól s H. Reeves istállójához szerződött. — Áruházi helyett a budapesti St. Legerben Komámasszony fog indulni. — Bátor-t a kölni versenyeken Fr. Hesp fogja lovagolni. — Nickerl ismét rendben van s valószínűleg a St. Legerben fog újra a pályán megjelenni.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A honvédelmi miniszter Domonkosy Béla titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédülkért miniszteri titkárrá, dr. Ferdinandy Géza segédülkért miniszteri titkárrá, dr. Formágyi Dénes segédülkért miniszteri fogalmazóvá, szentmihályi Clair Ignác fizetés nélküli segéd-fogalmazót fizetéses miniszteri segéd-fogalmazóvá és Keszner Iván díjtalan gyakorokat segélydíjas fogalmazó gyakorokká, a kereskedelemügyi miniszter Pászár Miklós okleveles mérnököt az államépítészeti hivatalok létszámba segédmérnöké kinevezte.

Magyar név. Csernyei Lőrincz más váltóór budapesti lakos, valamint kiskoru Zsuzsanna, János, Mária, József, Teréz, Lőrincz, Julia és Ferencz gyermekei Csernyei, Drahos György más váltóór budapesti lakos, ugyancsak kiskoru Zoltán, Piroška, Árpád, Rezső és László gyermekei Békésire, Ruiz Antal, Ferencz, Károly más alkalmazott győri lakos Radványira, Fischer Ferencz más alkalmazott győri lakos Halasira, Fischer András más alkalmazott győri lakos Halasira, Forster Ferencz más alkalmazott győri lakos, ugyancsak kiskoru Gyula gyermeke Földesire, Gatyák József más értesítő budapesti lakos Gömörre, Garstl Károly más rézműves győri lakos Gerőre, Grandner György más pályafelügyelő főleki lakos, valamint kiskoru Ernő és Elvira gyermekei Garaira, Hoek János más alkalmazott győri lakos Hódvégire, Kerner Ferencz más váltóór budapesti lakos, valamint kiskoru Anna, Ferencz, Pál és Béla gyermekei Kendoresre, Kellner Gáspár más váltóór budapesti lakos, valamint Mária, József és Magdolna gyermekei Karácsonyira, Kábelka József más alkalmazott győri lakos Kőrösre, Hrdina Ferencz más alkalmazott kosmeci lakos, valamint kiskoru Mária és Emilia gyermekei Erdőre, Kulcsák Pál más alkalmazott győri lakos Komlóra, Knausz más alkalmazott győri lakos, valamint Frigyes és Mária kiskoru gyermekei Kaszásra, Mácsik Ferencz más váltóór budapesti lakos Barosra, Michl Herman más alkalmazott győri lakos Mibályira, Matz Mihály más mozdonyvezető győri lakos, valamint kiskoru Lajos, Mihály, Rona, Margit és Irén Marosira, Löwy Jakab más hivatalnok budapesti lakos Lantosra, Matz Mihály más alkalmazott győri lakos, valamint kiskoru Margit leánya Mezeire, Pusch Károly más lakatos győri lakos, valamint János, ugyancsak kiskoru Mihály, Károly, Fáni s Jozefa gyermekei Peregére, Pollák József más alkalmazott budapesti lakos, valamint kiskoru Jolán leánya Pázmándira, Patz Sámuel más hivatalnok budapesti lakos Prémre, Radovits Károly, Imre András más alkalmazott győri lakos Rónaszékire, id. Tresler József más váltóór budapesti lakos, valamint kiskoru József, Erzsébet és Márton gyermekei Juhászra, Szeifert Ede más alkalmazott győri lakos Szigetire, Szunarcis Antal más alkalmazott győri lakos, valamint kiskoru Gyula gyermeke Szőlőre, Szalmitski János más alkalmazott győri lakos Sziklaira változtatták vezetéknéveiket a belügyminiszter engedélyével.

Arverések a fővárosban. Steiner Dávid ingóságai Erzsébet-körút 41. szeptember 2. Wyda János ingóságai József-körút 66. szeptember 2. Weikugel Gyula ingóságai Bálvány-utca 4. szeptember 15. Rostás Imre ingóságai Dombinszky-utca 43. és Murányi-utca 57. szeptember 3. Sklansky J. és társa ingóságai Elemer-utca 6. és Hungaria-út 109. szeptember 2. Forgács Ernő ingóságai Mária-utca 12. szeptember 2. Fürst Ignác ingóságai Ujvási-tér 3. szeptember 2. Beck Lajos ingóságai Uj-utca 38. szeptember 2. Folkmann Ignác ingóságai Murányi-utca 22. szeptember 2.

A vidéken. Ifj. Horváth Mihály ingóságai Tatán szeptember 20. Ifj. Lakatos Ferencz ingatlanai Hanva (Tornallya) községében szeptember 19. Jung Antal ingatlanai Nagy-Szent-Miklósán október 1. Amuth Jakab ingatlanai Mohácsán szeptember 29. Ifj. Hoek József ingóságai Csákván szeptember 24. Gotlieb Bernát ingóságai Beregszászán szeptember 13. Tóth Jenő ingatlanai Lőcs (Szécsény) községében szeptember 22. Tomics Virgil ingatlanai Zsuzsai (Lugos) községében szeptember 18. Heimlich Sándor ingatlanai Kisvárdán szeptember 28. Enekes Gyula ingatlanai Emőd (Mező-Csáth) községében szeptember 20. Peibék Imre ingóságai Ócsán szeptember 2. Fényes Lajos ingóságai Kőrössziget pusztán (Berettyó-Ejtfai) szeptember 12. Horváth Vendel ingóságai Bogotán (Ó-Gyalla) szeptember 12. Jankovits József ingatlanai Szegeden december 1.

Pályázatok. Postamesteri állásra Kis-Vejken (Tolna vármegye) és Itkan (Máramaros vármegye), a temesvári királyi udvarházban beraktalan több joggyakorloni állásra, az anyasorsoróthi törvényszékén telek-könyvi átalakító dandár állására, a temesvári törvényszékén albirói állásra lehet a pályaműveket benyújtani.

NYILT-TÉR.

Tekintetes szerkesztőség!

Becsés lapjának múlt hó 25. számában „Szepe-Váralja vagy Gölniczbánya?” cím alatt egy közlemény jelent meg, mely a tájékozatlanságnak, valószínűtlenségnek és rosszakaratnak jellegét oly annyira szembetűnően magán viseli, hogy ha az nem e lapok hasábjain jelent volna meg, arra nem is tartanám érdemesnek reflektálni, de a szerkesztő ur személye iránt való tisztelet arra ösztönöz, hogy a cikkirő riportját némileg rektifikáljam és az igazság ósvényére terelem.

Aki az itteni viszonyokat nem ismerve a közleményt olvassa, az ama benyomás alatt áll, hogy itt Szepesben ugyancsak korumpáltak a köztálapotok és alighanem egy csendőr karhatalommal is paczkázó autokrata gyári igazgatóság, egy megvásárolt községi képviselő-testület és egy megvesztegetett megyei közgyűlés együttes, gonosz praktikájáról van szó, mely természetesen a szegény nagyközönség rovására folyik.

Aki az itteni viszonyokat valóban ismeri, az tudni fogja, hogy a Hernád völgyi magyar vasipar részvénytársaság törekvése, az itteni vasgyár politikai beosztását illetően az volt és más nem is lehetett, hogy Krompachon egy az iparhatóságot is képviselő közigazgatási hatóság kreáltassék vagy különíttessék ide ki. Aki fáradságot vesz magának az ország jelen-tékenyebb ipartelepein, de különösen vasgyárain széttekinteni, úgy fogja találni, hogy csekély kivétellel mindenütt székél az ilyenmő telepeken első-foku közigazgatási hatóság, vagy annak kirendeltsége.

A krompachi vasgyár részéről tanusított eme törekvés ugyanazon okokban leli magyarázatát, melyek a többi vasgyáraknak is analog esetekben indokul szolgáltak. Hogy a közigazgatási hatóság kirendeltségének kérdése jelen esetben a politikai beosztás kérdésétől nem volt elválasztható, azt ismét mindenki be fogja látni, aki a viszonyokat ismerve tudja, hogy a tulajdonos társaságnak nemcsak a krompachi gyárral szoros viszonyban álló jelentékeny számu és kiterjedésű bánya birtokai fekszenek a gölniczbányai közigazgatási járás területén, de magának a krompachi vasgyárnak jelentékeny része is ugyanezen járás területén van felépítve.

Kérdem tehát, hogy nem volt-e jogosult és a közérdekkel összeegyező törekvés, ha a krompachi vasgyár a gölniczbányai járáshoz kívánt politikailag beosztani és nem volt-e természetes, hogy Krompach város, mely fejlődésének sulypontját és fellendülésének áltató erejét a gyárban keresi és találja eme törekvésében, azt követeli és támogatni fogja? Teljes tájékozatlanságra mutat tehát azt állítani, hogy a vasgyár, melynek valódi célja az volt, hogy Krompachon közigazgatási központot létesítsen, a közlemény szerint ilyféle központtól minél távolabb jutni törekszik és pedig az okból, hogy így nehezebben legyen ellenőrizhető! Vajjon mi tekintetben szorul egy nyilvános működésű vállalat közigazgatási ellenőrzésre? Nem előny, de életszükséglet az egy nagyobb szabású gyártelepre, ha székhelyen első foku közigazgatási és iparhatóság van és valóságos hűgveletűség volna ennek ellenkezőjére törekedni.

Ráfogás és rosszakaratu rágalom, hogy a gyárban számtalan szerencsétlenség fordul elő, melyek nagybőrra vetkes gondatlanságnak volnának következményei. Fordulnak ugyanitt is, mint minden más jelentékeny gyárban szörványos balesetek elő, melyek fájdalom! néha emberélet áldozatot is kívánnak, de ezek száma a krompachi gyárban sem haladja meg, sőt előri azon balesetek számát melyek más hasonló telepeken előfordulnak.

Erről a tárgyról érdeklődők a kir. iparfelügyelőség által gyűjtött hiteles statisztikai adatokból meggyőződhetnek. A gyár üzembe való vétele óta két halálos kimenetelű baleset fordult elő, melyek épen úgy, mint a többi balesetek szabályszerűen bejelentettek és törvényesen tárgyalattak, de a gyár igazgatóság ellen vetkes gondatlanság miatt vád soha nem emeltett, de nap is emeltethetett, mert a balesetek megállítására mindazon rendszabályok, óvintézkedések és berendezések meg vannak illetve fenállannak, melyet a modern haladás megkíván. Tudvaivaló, hogy az ily baleseteknél a közigazgatási hatóság, csak a rendőri előnyomozás szerepe jut; így a szepe-váraljai járás igen tisztelt főszolgabírája még az esetben sem alkalmazható volna zaklató represszáliákat, ha mint azt a közlemény hamisan állítja, ilyesmit alkalmaznia valóban szándéka vagy szüksége lett volna. Különben pedig a gyár a köteles tiszteleten kívül mindig a legnagyobb előzetkenységgel és figyelemmel viseltett a szepe-váraljai közigazgatási hatóság és annak kiküldötjei iránt és hasonlólag annak részéről is a szigorú igazság gyakorlásának keretén kívül csak előzetkenységgel találkozott.

Általában mindkét részről minden megtörtént, hogy egy a hivatalos érintkezés alkalmával, mint azonkívül a hatóság és gyár közötti zavartalan jó

viszony kellően ápolitassék. Izléstelenség tehát oly személyi motívumokat bevonni az átkebelezés kérdésébe, melyek azzal semmi összefüggésben nem állnak.

Amióta a gyár építése megkezdett, azóta állandóan csendőrség van a telepen. Ez súlyos és terhes szolgálat át dicséretesen teljesíti és semmi szüksége nincs arra, hogy szolgabírói tekintély fedezete alatt vonuljon a telepre, melyen állandó őrtanyája van.

Végül neheztel a közlemény az iparvállalatra, mert az Krompach város közterhehez évi 1500 forinttal járul. Ismét csak a viszonyok alapos ismerőre kell utalnom és kérdem hogy nem méltányos dolog-e sőt nem erkölcsi kötelesség-e a gyár részéről a nagy budgetvel küzködő várost addig is anyagilag támogatni, míg a közterhek viselésének igazságos szétosztása bekövetkezik, kivált akkor a közterhek emelkedését első sorban kétségkívül amikor a nagyobb mérvű személyi és tárgyi apparátus, szaporodása indokolta, mely a gyár felállításával és üzembe való vételével szükségszerűen járt.

Egyebiránt a közlemény célját nem értem. Az a tényeket és igazságot elferdíti, sem köz-magánérdeket nem szolgál, ellenkezőleg a gyár-igazgatóságot Krompach városát és Szepes vármegye közgyűlést ok és alap nélkül vádolja, biztosan remélvén, hogy a miniszteri forumok majd elbánnak a jog, törvény és méltányosság megsértésével hozott határozattal: így tisztelettel kérdem, hogy egy „beavatottnak” ilyentén perverzakkal telt cikket olvasva, nem kell-e a cikk írójának józan esze és férfias komolysága iránt esetleg táplált jó véleménynyel felhagyni?

Kelt Krompachon, 1898. augusztus 26-án.

A tek. szerkesztőségnek

mindig kész szolgálja

Adorján Lőrincz

vasgyári-felügyelő.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, szeptember 1. (C. T. B.)

	szept. 1. cents	aug. 31. cents
Buza szeptemberre	69 ¹ / ₂	68 ⁵ / ₈
decemberre	66 ³ / ₄	66 ⁵ / ₈
Tengeri szeptemberre	84 ¹ / ₂	87 ¹ / ₄

Chicago, szeptember 1. (C. T. B.)

	szept. 1. cents	aug. 31. cents
Buza szeptemberre	64 ¹ / ₂	64 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	30	30 ¹ / ₂

Kőbányai sertéspiacz, szept. 1. Magyar első-rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 56—57¹/₂ krrig. Közép (páronkint 251—320 klgrig terjedő sulyban) 57¹/₂—58 kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban; 58—58¹/₂ kr. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban 57—57¹/₂ krajczárig, közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban) 57—57¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 56¹/₂—57 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. aug. 30. napján volt készlet 46.774 darab, aug. 31-én felhajtott 62 drb, augusztus 31-én elszállított 76 darab, szeptember 1-ére maradt készletben 46.730 darab. A lizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti konzum-sertésvásár, szept. 1. A ferenczvárosi petróleum raktárnál levő székeafővárosi konzum-sertésvására 1898. augusztus 31-én érkezett 648 drb. Készlet 169 darab, összes felhajtás 817 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 405 drb, elszállítatlan maradt 412 drb. Napi árak: 120—180 kilós 57—59 kr, 220—280 kilós 57—58 krajczár, 320—380 kilós 57—58 kr, öreg nehéz 56—58 krajczár, malacz 44—45 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti szurómarhavasár, szeptember 1. (A budapesti közbárhid és márhavasári igazgatóság jelentése. Felhajtott 639 darab balföldi, 85 darab növendék elő borju. — A vásár hangulata élénk volt. Jegyzet árak: Első balföldi borju 32—46 forintig, kivételesen 48 forintig. Növendék borju 18—24. forintig sulyra.

Budapesti gazdasági és tenyészmárhavasár, szept. 1. (A budapesti közbárhid és márhavasári igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 608 darab, egymint: jármos ökr elsőminőségű 16 drb, közép 126 darab. Fejős tehén: tarka 148 darab, bonyhádi 14 darab. Jármos bivaly 4 darab. Jármos ökr iránt gyenge kereslet mutatkozott, fejős tehénekre ellenben jobb volt a vásár s darabonkint 5—10 forinttal magasabb árakat jegyezhetünk. — Az egyes vásók közül említendő: Biedermann J. 26 darab, Kohner Adolf 18 darab, jármos ökr. Lukács Antal

11 darab, nagyváradi káptalan 12, Lőwy Mór 18 darab fejős tehén. Jegyeztettek: Elsőrendű jármos ökör 350—400 frntig páronként. Középmínőségű jármos ökör 300—330 forint páronként. Fejős tehénként: Tarka, kevert származású tehén 70—120 forintig, darabonként, bonyhádi tehén 120—150 forintig darabonként.

Budapesti vágómarhavasár, szeptember 1. (A budapesti körvágóhid- és marhavasár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3645 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 823 darab magyar és tarka ökör, 604 darab magyar és tarka tehén, 1506 darab szerbiai ökör, 14 darab boszniai ökör, 356 darab szorb tehén, 121 darab bika és 135 darab bivaly. Minőség szerint 235 darab elsőrendű hizott, 2507 darab középmínőségű és 403 darab alárendelt minőségű. Valószínűleg nagyszámú felhajtás mellett, legelőmarha irányzata változatlanul lnyha maradt. Jobb minőségű hizott marha iránt mint eddig is, kelendő volt. Silányabb minőségű mint rendszeren nehezen adható el. Bikaakra és bivalyokra az utolsó hécsi rossz vásár kedvezőtlen mellett 1 frrtal csökkent. Következő árak jegyeztettek: hizott magyar és tarka ökör, jobb minőségű 30—33 frntig, kivételesen 35 frntig, hizott magyar és tarka ökör, középmínőségű 27—30 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökör 23—26 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 20—30 forintig, magyar tehén középmínőségű 20—30 forintig, szerbiai ökör, jobb minőségű 25—30 forintig, szerbiai ökör középmínőségű 20—24 forintig, szerbiai bika 22—31 forintig, szerbiai bivaly 16—22 forintig, kivételesen 23½ forintig. Métermázsánként elősúlyban.

Pénzügy.

Fiumei kereskedelmi bank. A Pesti magyar kereskedelmi bank helyiségeiben ma tartotta meg alakuló közgyűlését a „Fiumei kereskedelmi bank-részvénytársaság.” Az új vállalat alapítóje teljesen befizetett két millió korona, székhelye Fiume, célja pedig: a magyar kikötő forgalmának az árubehozatal és kivitel támogatása által való előmozdítása, nevezetesen áruknak bizományi alapon, esetleg saját számlára való adás-vétele, az áru-előlegezési üzlet kultiválása, a banküzlet minden ágának és pedig a leszámítolási, értékpapír- és folyószámla-üzlet művelése és minden egyéb a bankszakmába vágó műveletek keresztülvétele. Az új bank elnökéül **Lánczy Leó** országgyűlési képviselőt, a Pesti magyar kereskedelmi bank elnökét választották meg, az igazgatóság tagjai a következők lettek: **Cseőke Ferencz** miniszteri tanácsos, a fiumei tengerészeti hatóság vezetője; **Dankl Zsigmond** tanár, a fiumei néptakarékpénztár elnöke; **Elek Pál**, a Magyar kereskedelmi részvénytársaság igazgatója, **Fellner Henrik**, a Pesti magyar kereskedelmi bank igazgatója, **Hendel Béla**, magyar királyi államvasuti főfelügyelő; **Mejnier Károly**, papírgyáros; **Pollich Máté** a Magyar-borvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság igazgatója; **Dr. Rudnyánszky Béla** országgyűlési képviselő; **Ruzics György** nagyiparos és **Vas Ferencz**, a Pesti magyar kereskedelmi bank igazgatója. Felügyelő bizottsági tagok lettek: **Smolina A. F.** elnök, **Darvay Károly**, **Fehér Miksa**, **dr. Fialka Gusztáv** és **Vallencich F. R.**

A szorb kölcsön. Belgrádi jelentések változnak mondják azt a hírt, hogy a kormány az államvasutak bérbeadása és ezzel kapcsolatban egy 50 millió franknyi kölcsön felvétele iránt tárgyalásokat folytatna.

Osztrák fegyvergyár. A mai bécsi tőzsdén az osztrák fegyvergyári részvények újabb erős árfolyamot szenvedtek. A részvények 220 forintról 201 forintra estek és csak utóbb javultak 205 forintig. Azt híresztelték ugyanis, hogy a legközelebb tartandó igazgatósági ülésen olyan előterjesztés fog-nak tenni, amely még az eddig ismertnél is kedvezőlenebb szinten fogja bemutatni a társaság helyzetét. Hogy mennyiben felel meg ez a híresztelés a valóságnak, azt ellenőrizni nem lehet.

Közlekedés.

Dunai kikötő Bécsben. A bécsi közlekedési bizottság egy tervet, amelynek értelmében a Duna-úszóhajókat kell és kereskedelmi kikötővé kellene alakítani és amely szerint a Duna rakodópartjai építészeti szempontból átalakítandók. (N. Fr. Pr.)

Budapest—promontori villamos vasut. A kereskedelmi miniszter leiratot intézett a fővároshoz, amelyben felhívja, hogy adjon véleményt az újonnan építendő Budapest-promontori villamos vasut ügyében. Ezen vasut építése ugyanis már végleg meg volt állapítva, a véglegesen megállapított tervezettel eltérőleg a vállalkozók azonban többrendbeli módosítást tettek és ezen módosított tervezet szerint kívánják az említett vasut kiépítését. A kereskedelmi miniszter felhívta ennél fogva a fővárosi hatóságot, hogy adjon véleményt az újabb beadványra és csak annak beérkezése után fog végleg határozni.

Viteldíjkedvezmény-nád- és sásküldeményekre. A kereskedelmi miniszter Tápé község kérelmére, az ottani gyékényfonó-iparosok érdekében megengedte, hogy a magyar királyi államvasutaknak az illeték által bejelentendő bármely állomásról teljes kocsirakományokban Algyőre és Szegedre szállítandó nád- és sásküldemények után a trágya-neműekre nézve fennálló legolcsóbb, tudniillik a II. kivételes díjszabás díjtetelei alkalmaztassanak. A szóban levő tápéi iparosok ugyanis a Tisza szabályozása folytán a szükséges nyersanyagot most már kénytelenek távolabb vidékekről beszerezni, ami a szóban levő árak csekély értékénél fogva önként érhetőleg csak igen olcsó viteldíjak mellett lehetséges. Megengedte egyúttal a miniszter továbbá, hogy hasonló kedvezmény esetleg jelentkező más gyékényfonó-ipartelepek részére is engedélyeztessék.

Hajójáratok megszüntetése. A magyar folyam és tengerhajózási részvénytársaság közhírré teszi, hogy a Budapest, Visegrád, Nagymaros között vasárnap és ünneppnapokon fenntartott kirándulási hajójáratát az előrehaladott évadra való tekintettel folyó évi szeptember hó nyolczadikán, amely napon az utolsó kirándulási járat lesz, megszünteti.

Budapesti villamos városi vasut. A budapesti villamos városi vasut részvénytársaság vonalain folyó évi augusztus havában összesen 112.367 frt 87 krajczár bevétel volt. A múlt esztendő ugyan-ezen hónapjában a bevétel 123.160 forint 60 krajczár lett ki. A folyó évi január 1-től az összes bevétel 957.560 forint 87 krajczár, a múlt év ugyanezen időszakában a bevétel 998.937 forint 70 krajczár volt. Eszerint az idén a bevétel jelentősen csökkent.

Sorsolás.

Magyar vöröskereszt-sorsjegyek. A magyar vöröskereszt egyesület sorsjegyeinek sorsolását ma tartották meg. Törlesztésre huzták a következő sorozatokat: 31 228 543 615 837 931 1145 1193 1285 1633 2041 2421 2542 2716 2750 3858 4083 4368 4540 4742 4753 5671 5767 5796 6037 6047 6266 6523 6838 6938 7040 7151 7222 7280 7910 7971. Az ezen 36 sorozatban foglalt 3600 darab sorsjegyet 6 forint 50 krajczár az évi október 1-től kezdve a magyar földhitelintézet váltja be. Nyereményvel huzattak, még pedig 10.000 forinttal 7512—63; 1000 forinttal 1345—39; 500—500 forinttal: 563—88 5845—26 és 6423—39; 100—100 forinttal: 54—78 142—21 466—15 718—8 2057—31 2534—55 3892—70 3907—57 4130—97 4385—69 4981—21 7553—3 7749—50; 50—50 forinttal: 676—64 993—85 1017—9 1687—2 2678—68 2779—57 2969—56 3067—95 3092—6 3616—98 3771—52 3830—30 3836—59 3942—97 4132—95 4287—41 4334—71 4356—77 4428—24 4943—10 5286—28 5855—49 6938—87 6950—10 7875—67; 25 forinttal: 222—85 539—32 857—32 148—64 1182—55 1279—95 1580—9 1841—77 1858—49 2039—43 2078—97 2289—26 2345—14 2597—7 2668—51 2774—64 2829—56 2831—17 2836—9 2861—S. 2878—26 3213—8 3633—64 3945—31 4252—86 4281—22 4512—50 4517—33 4723—74 4727—16 4880—15 5542—1 5912—5 6216—95 6254—51 6266—74 6316—85 6387—8 6413—10 6427—87 7089—24 7011—96 7021—39 7050—64 7072—8 7143—30 7162—38 6184—33 7275—90 7398—47.

Osztrák hitelsorsjegyek. Az osztrák hitelsorsjegyek mai huzásán a következő sorozatszámokat huzták ki: 97 125 363 651 1040 1298 1643 2002 2432 2437 2650 2739 2830 2992 3402 3702 3873 4022 és 3037. Ezekből a sorozatszámokból a 150.000 forintos főnyeremény a 2432 sorozat 86 számára; a 30.000 forintos második nyeremény a 2992 sorozat 62 számára, a 15.000 forintos harmadik nyeremény a 651 sorozat 45 számára esett; 5000—5000 forintot nyert a 2850 sorozat 41 száma és a 2992 sorozat 63 száma; 2000—2000 forintot nyert a 2650 sorozat 10 száma és 57 száma; 1500—1500 forintot nyert a 2739 sorozat 78 száma és a 3402 sorozat 65 száma.

Bazilika sorsjegyek. A Bazilika-sorsjegyek mai huzásánál 10.000 forintot nyert 2937—28, 1000 forintot 2521—1, 100 forintot 1233—53, 5873—95, 3231—39, 6519—26, 7402—49, 5149—

28, 1662—74, 7443—34, 289—61, 1084—67, 967—69, 2097—15, 1803—7. Kihuztak még ezenkívül 25 darab ötven forintos nyereményt. A törlesztési huzásban kihuzták a következő 32 sorozatszámot, melynek összes 3200 nyerőszáma 6—6 forintot nyert: 210 415 448 588 618 1129 1640 2372 3125 3195 3256 3786 3959 4537 4684 4605 4824 4847 5023 5657 5690 5704 6308 6846 6894 6899 7016 7027 7255 7356 7668 7893.

Első Leánykötésügyi Egylet mint z'ívotkezet. Ez év augusztus havában 959 jutalékrész iratott be és nászjutalékok fejében 10.378 frt 82 krajczárt fizetett ki. 1898. évi január 1-től aug. 31-ig beirt összes jutalékrészek száma 6172 és a kifizetett nászjutalékok összege 131.370 forint 98 krajczár.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.
Budapest, szeptember 1.

ÁRULÉS ZÁMOLÓ IRODA		
Felmondatott		
szeptember hó 6-án leendő átvételre.		
Az áru neve		Mennyiség mm.
Árpa	—	—
Buza	—	—
Rozs	—	—
Repcze	—	—
Szilva	—	—
Szilvaiz	—	—
Tengeri	szeptemberre	1000
Zab	—	—

Budapest, 1898. szeptember 1-én.
Budapesti Giro- és Pénztár Egylet
Áru-leszámoló Irodája.

Ime, bemutatjuk hű képmását az áru-leszámoló-iroda veres rámás felmondási hírdetményének, amint azt ma reggel tíz órakor kevés ünnepélyességgel, de a tőzsdetagok annál feszültebb várakozása közepette a gabonacsarnokban kifüggesztették.

Annak utána, hogy közvetlenül rá, amikor tavaly betakarították a termést és alig hogy plájazántottak az új vetésnek, egyszóval annak utána, hogy közel egy éve a budapesti gabonacsarnokban millió és millió métermázsaszám adták és vették az 1898-iki terméstü gabonát: bizony soványan fest ez a mai felmondás. Szégyenszemre meghuzódott a tengeritétel a bejelentési táblán és még csak azt sem mondhatnók, hogy ez fölig-meddig megmentette a decorumot, nehogy azt állithassák, hogy absolute semmit sem jelentettek be, mert hiszen az a tengeri tavalyi termék.

Tehát idei gabonából tényleg egyetlenegy szemnek a szállításával sem ijesztettek rá a remegő vevőkre. Ez rossz omen! Amikor ily regeteg engagement vár még lebonyolításra, mint a milyent legutóbb kimutattunk és amikor végre is egészben három hét áll a szállítók rendelkezésére — mert a két hónapos terminus már a múlté — a baisse, ha nem képes mindjárt az első napon azt demonstrálni, hogy meg tud felelni köteletségének, ha az organizáció ama legegységibb követelményében is szükölködik, hogy csekély áldozat árán legalább ugy viselkedik, mintha szállítani akarna: akkor a contremineur urak el lehetnek készülve rá, hogy lepedőben viszik őket haza.

Az éfajta liforások, akik csak azért adogatják a búzát, rozstot, zabot, mert a tőzsdén lanyhaságot jósoáltak, nem pedig azért, mert tudták, hogy esetleg meg van adva a lehetőség a szállításra, — az ilyen spekulánsok nem szokták aztán köte-seiket nyugodtan és higgadtan lebonyolítani, hanem azokat egyszerre megszállja a félelem, egy napon és egy ajtón menekülnek kifelé és kiméletlenül agyontaposják egymást. Tőleg ha tudják, hogy az ellentáborban „erős kezek” vannak. Nem konzorcium „ring” vagy másféle spekulációpális szövetkezés képezi az erős kezeket, a „hausse o hátgerinczét, hanem a fogyasztás, vagyis azok a malmok, gyárak, vállalkozók stb., akik esetleg nagyon is rágaszkodhatnak a megvett áru szállításhoz.

De hát — valljuk be — mndez utopia! Hiszen — hogy is hangzanak az ismeretes frás-

sok? — Budapest a legdrágább gabor piacra a világon, a lisztüzlet pang, termelőinknek el kell adni gabonájukat, mert pénzre van szükségük, nem lehetünk sehová sem nyeresztermékünkkel, sem örleményeinkkel, még Ausztriába sem, ennek ellenében ránk fog zudulni a Balkán felszöglet föl termése — ma is elkelt 1000 métermázsa román és 3200 métermázsa szerb buza, nevétséges tehát, hogy egyes holdkórosok még csak álmognak is arról, mikép a mostani árak fenttarthatók lesznek.

A fennálló kótések szépen ki fognak egyenlítődni; hisz ismerjük a közelmúltból, hogy az efféle végbemegy minden nagyobb emóció nélkül. Az, hogy ez az engament ma még aggályosan nagyméretű mítsem változtat a dolgon. Egyébként nem is tudhatni — mondják a baisszisták — hogy az erre vonatkozólag az Országos Hirlap által köölt adatok megfelelnek-e a valóságnak, ámbár az a tibihió, amelyről egy lapársunk megemlékezett és amely e közleményünk folytán a tőzsdén támadt, amellott látszik bizonyítani, hogy a közzétett számok helyesek voltak. A tapasztalt tőzsdépszichologus különben ez alkalommal észre vehette, hogy e csetepaté ajakalmával csak az inkarnált contremineurók zajongtak, ami mindenestre furesa. Miért hogy nem panaszkodtak a verők, hogy ime elárulták, mennyi gabonát kell nekik átvenniük?

A spekuláció egyébként az áremelkedés sortüzével üdvözölte a mai soi-disant felmondást és szeptemberi buza 15 krajczárral, rozs 10 krajczárral, zab 5 krajczárral, tengeri 16 krajczárral javította árát.

A készáruüzletben szintén kedvező volt a hangulat, elkelt 30.000 métermázsa buza, 5-7 és fél krajczárral magasabb áron. Eladtak továbbá néhány kocsirakomány rozstot, zabot, tengerit és árpát szilárdan fentartott árak mellett.

Előfordult készára-eladások.

Table with columns: Mennyiség, Ár, Hely, etc. Lists various grain transactions with prices and locations like Budapest, Pést, etc.

Raktárállomány:

Table showing warehouse stocks for Wheat (Közraktár, Raktárkés), Barley (Rozs), and Oats (Árpa) with quantities and prices.

Hivatalos készárjegyzések.

Table of official grain prices for various types of wheat, barley, and rye, including prices per 100 kg and per bushel.

Előfordult határidőkötések.

Table of forward delivery contracts for wheat, barley, and rye, listing contract dates and prices.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table of official forward delivery contracts for wheat, barley, and rye, listing contract dates and prices.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, szeptember 1.

Keves forgalom volt ma ismét a tőzsdén. Az üzlettelenség és a külföldi gyöngébb árfolyamok újra ellanyhitották az áremelést. Leginkább hanyatlott az osztrák államvasut részvénye, melyet már három nap óta kínálnak nagyban külföldről. Délután, a zárlat felé egy kis szilárdulás volt észlelhető, de az árak nem emelkedtek erősebben. A helyi piacon igen kevés az üzlet, az árak inkább a nemzetközi értékek árhanyatlása következtében gyöngülnék.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 396.— 395.30, Jelzálogbank 247.50—248.50, Osztrák hitelrészvény 360.40—359.70, Osztrák-magyar államvasut 357.25—356.25, Villamos vasut 245—243 forinton köttetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 360.—, Magyar hitelrészv. 395.75, Aranyjáradék 120.70, Koronajáradék 98.60, Leszámitoló-bank 261.50, Jelzálogbank 248.50, Rimamurányi 252.50, Osztrák-magyar államvasut 356.80, Villamos vasut 245.— forinton.

A déli tőzsdén előfordult kótések: Kereskedelmi bank 1437, Salgótarjáni 620, Villamos vasut 243.50—245, Magyar hitelrészvény 395.60, Osztrák hitelrészvény 360—359.60, Osztrák-magyar államvasut 356.90—356, Általános köszénbánya 97.—.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—2.— forint, 8 napra 4.—5.— forint, szeptember utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table of closing prices for various commodities like gold, silver, and different types of grain, with prices for Sept 1 and Aug 31.

Az utótőzsdé javult.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table of closing prices for various commodities like wheat, barley, and rye, with prices for Sept 1 and Aug 31.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, szeptember 1. Zsiradék csak kis tételekben került forgalomba. Városi diáznózsir változatlan. Szalonna jobb kínálat mellett 50 krral enyhült. Szilva és szilvaiz változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Table of official market prices for various goods like oil, sugar, and other commodities, listing prices per unit.

Budapesti vásárosarnok.

Budapest, szept. 1. A vásári forgalom: Husnál a forgalom lanya, árak szilárdak. Baroznál lanya, árak szilárdak. — Halban lanya árak csökkentek. Tej- és tejtermékeknel lanya, árak csökkentek. Tojásnál élénk, árak emelkedtek. Zöldsegnél lanya. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, hűvös. A központi vásárosarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhahus hátulja I. 52—56 frt, II. 48—52 frt. Birkahus hátulja I. 42—46 frt, II. 40—42 frt. Borjúhús hátulja I. 64—68 frt, II. 60—64 frt. Sertésbús lörendő 64—66 frt, vidéki 46—52 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonkint). Sertészsar hordóval 64.0—66.0 frt (100 kilonkint). — Baroz (elő). Tyuk 1 pár 1.00—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.0 frt. Lud hizott kilonkint 50—60 kr. — Kolonlélek Tojás 1 láda (1440 drb) 31.5—32.5 frt. Sárgarépa 100 kótés 1.00—4.00 frt. Petrezselyem 100 kótés 1.00—4.50 frt. Lencse m.

100 kő 7—8 frt. Bab nagy 100 kő 8—12 frt. Paprika I. 100 kő 10—15 frt. II. 20—25 frt. Vaj I. 100 kő 10—12 frt. II. 8—10 frt. Tea-ajkőket 2.50—3.00 frt. Burgonya idej. 100 kő 1.50—2.00 frt. Halak. Harska (elő) 0.80—1.00 frt 1 kő. Csuka (elő) 0.50—1.00 frt 1 kő. Ponty duzzal 0.40—0.60 frt.

Szesz.

Budapest, szeptember 1. Irányzat lanyhább. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18.75—19.—. Finomított szesz nagyban 58.50—58.75. Finomított szesz kicsinyben 5.——57.—. Élesztő-szesz nagyban 55.50—55.75. Élesztő szesz kicsinyben 57.——57.—. Nyersszesz adózva nagyban 55.50—55.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 56.——56.—. Nyersszesz adózatlan (exknt.) 15.——15.50. Denaturált szesz nagyban 21.75—22.—. Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, az vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, szept. 1. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.40—19.50 forinton kelt el. Zárójegyzes 19.40—19.50 frt.

Frága, szept. 1. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.25—55.75 forinton kelt. Adózatlan szesz 18.50 forinton kelt el azonnali szállításra.

Triest, szept. 1. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban, 12.——12.1a forint, azonnali szállításra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, szeptember 1. Az érszi határidő mai első napján nem voltak felmondások. Az üzlet irányzata valamivel kellemesebb volt. Kötetett: buza tavaszra 8.32—8.36 forinton, buza őszre 8.26—8.33 forinton, rozs őszre 6.82—6.85 forinton, tengeri szeptember—októberre 5.40—5.41 forinton, tengeri május—júniusra 4.80—4.82 forinton.

Hivatatosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.33—8.34, buza őszre 8.33—8.34, rozs őszre 6.85—6.86, rozs tavaszra 6.85—6.87, tengeri szeptember—októberre 5.40—5.43, tengeri május—június 4.81—4.83, zab őszre 5.65—5.66, repeze augusztus—szeptember 12.80—12.90 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, szeptember 1. A mai tőzsde igen lanyha volt, főleg azért, mivel a fegyvergyártól kedvezőtlen hírek keringtek. E papír árfolyama igen erősen hanyatlott és tekintettel a párisi eseményekre az általános irányzat is grengye volt.

Az elütőzsdén: Osztr. hitelrészvény 360.35—359.75 Anglobank 157.—, Union-bank 295.—, Länderbank 225.—. Osztrák-magyar államvasut 857.05—356.50 Déli vasut 76.15—76.25. Dunagőzhajózási 473.—, Alpesi bányá, 165.25—164.70, Fegyvergyár 219—201, Tramway 506—507.—, Májusi járadék 101.80, Osztrák koronajáradék 101.60, Török sorsjegy 58.90, Német márka 58.85.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 359.87, Osztrák földhitelintézet 445.—, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.25, Unionbank 294.75, Länderbank 225.—, Osztrák-magyar államvasut 356.12, Déli vasut 76.12, Elbehőlygi vasut 264.50, Észak-nyugoti vasut 247.50, Török dohányrészvény 132.75, Fegyvergyár 205.—, Alpesi bányá 164.40, Májusi járadék 101.75, Osztrák koronajáradék 101.60, Török sorsjegy 59.70, Német márka azonnali szállításra 58.87.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4.2%-os papírjáraadék 101.75, 4.2%-os ezüstjáraadék 101.55, 4%-os osztrák aranyjáraadék 121.50, Osztr. koronajáraadék 101.45, 1860. sorsjegy 140.80, 1864. sorsjegy 194.—, Osztrák hitelsorsjegy —, Osztrák hitelintézeti részvény 359.87, Angol-osztrák bank 157.75, Union-bankrészvény 295.—, Bécsi Bankverein 268.—, Osztrák Länderbank 225.—, Osztrák-magyar bank 901.—, Osztrák-magyar államvasut 356.50, Déli vasut részvény 76.25, Elbehőlygi vasut 264.75, Dunagőzhajózási részvény 472.—, Alpesi bányarészvény 164.50, Dohányrészvény 132.50, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.68, Londoni váltóár 129.87, Német bank-része 58.82, Bécsi Tramway 506.—, Az irányzat gyengült.

Bécs, szeptember 1. A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 359.75, Magyar hitelrészvény 395.—, Anglo-bank 157.50, Bankver. 268.—, Union-bank 295.—, Länderbank 225.50, Osztrák-magyar államvasut 356.25, Déli vasut 76.12, Elbehőlygi vasut 264.75, Északnyugoti vasut 246.—, Török dohányrészvény 132.75, Rimnurnávi 52.25, Alpesi bányá 164.50, Májusi járadék 101.75.

Magyar koronajáradék 98.60, Töröksorsjegy 60.—, Német márka azonnali szállít. 58.86, Német márka utólagos 58.88 forinton.

Frankfurt, szeptember 1. (Zárlat.) 4.2%-os ezüstjáraadék 86.65, 4%-os osztrák aranyjáraadék 102.55, 4%-os magyar aranyjáraadék 102.30, magyar koronajáraadék 99.05, osztrák hitelintézeti részvény 305.—, osztrák-magyar bank 771.50 osztrák-magyar államvasut 301.50, déli vasut 67.63, Párisi váltóár 508.10 bécsi váltóár 169.82, londoni váltóár 204.—, viilamos részvény 137.—, alpesi bányarészvény 140.—, 3%-os magyar arany-kölcsön 89.55, Bécsi Bankverein 226.25, 4.2 százalékos papírjáraadék 80.10, Union-bank részvény 249.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, szeptember 1. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 300.87, Osztrák államvasut 902.25, Déli vasut. Az irányzat szilárd.

Páris, szept. 1. (Zárlat.) 3% francia jár. 103.55, 3.1% francia jár. 106.25, olasz járadék 93.15, Osztrák földhitelrészvény 1295.—, francz. törl. járad. 101.95, 4%-os osztrák aranyjáraadék 104.15, 4 szaz. magyar aranyjáraadék 102.90, Otto-man-bank 534.—, Párisi bankrészvény 953.—, Alpesi bányarészvény 353.—. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorologiai intézet távirati jelentése 1898. szeptember 1-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Legnyugat. mag. 700 +, A hőmérők let. Celsius skálán, Csupán a %., Állomások, Legnyugat. mag. 700 +, A hőmérők let. Celsius skálán, Csupán a %.

A legnyugat. maximuma Anglia és Franciaország táján 770 mm. fölé emelkedett, minimuma a Balti-tengerre vonult. 850 volt legkelebbi Németországban. Ausztriában és Kínában (sziklói részén). Az idő egyenként Európában hátrébb lett. A szelek Németországban viharosak.

Hazánk északi és nyugati részén számos helyen volt kisebb, többnyire néhány milliméterre terjedő eső és az idő általában felhős. A reggeli hőmérőeknélben nincs lényeges változás. M. Ország szivar volt.

Éleők északi-nyugati szelekkel változóknak, meglehetősen hűvös idő várható, szélváltásokon keves esővel.

VIZÁLLÁS.

— Szeptember 1-én. —

Table with columns: Föld, Vízmérséklet, Vízállás reggel, Áradás v. apály, Föld, Vízmérséklet, Vízállás reggel, Áradás v. apály.

kiel magyarázat: * = Jegenyevíz; + = Ófelvált; - = 0 alatt; < = Áradás; > = Apály; ? = közbet.

Megjegyzések: Az ország nyugati részén közepes csapadék volt. Minimum Vág-tiszánál 13 mm.

A Buda-Bécsfői Komáromi és Bajától Gombosig Árad, más helyeken apát; vizállás közepesen alult.

A Tisza egész hosszában apát; vizállása nagyon alacsony.

A Duna Záhánról D.-Mihályfőig Árad, a többi állomásokon apát. Vízállása középszerűen alult.

A Sáva Gurkfeld és Sziszek kivételével Árad. Vízállása alacsony.

BABEL.

Francia regény.

(30)

Írta: Augustin Filon.

- Későn van egy kicsit, azt hiszem.
— Davis a kapuig kísért?
Pauline egy pillanatilag habozott.
— Igen, anyám.
— Feküdj le feacsám, majd holnap beszélgetünk. Roppant álmos vagy.
— Oh! igen.

De mikor szobájában volt, egy csöppet sem sietett ágyába. Nem tudott bucsut venni ettől a naptól, életének legszebb napjától. Mennyi nem történt tegnap délután öt óra óta, mikor ezelőtt a régi tükör előtt feltette kalapját, hogy a színházba menjen! A siker, a taps, a „dicsőség” — mint ő mondta — egyszerre köszöntött be szerény kis életébe, melyet ez a szűk szobácska oly találon jelképezett. Néhány óra múlva egész London fogja ösmerni nevét, egész London fog beszélni róla — és ami több mindennél, Grenville Stanley szívében hordja az ő képét.

Haragudott a hajnalra, melynek halvány pirja átszűrődött a lebecsült lüggönyön s véget vetett a mámor ez éjszakájának. S hogy illuziója el ne muljék, lebecsította a zsalugátért. Aztán azzal vigasztalta magát, hogy az ébredő nap nem fog úgy elmúlni, hogy őt viszont ne lássa. Néhány perc alatt levetkőzött, gyorsan vette le a harisnyát és fűzőjét. Aztán besurrant kicsiny ágya párnái közé és mint egy játékaiban elfáradt gyermek, boldogan elaludt.

X.

— Szegény leányom, te teljesen megomlottál!

Igy szólt néhány órával később Delaunayné, mikor a kis társalgóban, mely fogadóteremül és ebédlőül szolgált, reggelizni ültek. A téa ott állt az asztalon és az újságok nagy össze-visszaságban feküdtek mellette. Az áprilisi napsugár ragyogóan, mint az ifjúság, vígan, mint a remény tűzött be a szobába és megvilágította azt. Pauline ott ült anyjával szemben, kipihenve, mosolygó arczzal, csendes lelkesedéstől ragyogó szemekkel, míg az asszony fáradt vonásai és beesett szemei elárulták, hogy álmatlan éjszakát töltött. Pauline bevallotta éjszakai hazugságát s megnyugtatta lelkiismeretét, de vallomásában nem volt semmi alázatosság, semmi sajnálat, hanem inkább egy neme az örömmek és büszkeségnek. Hiszen olyan édes volt ő róla beszélni!

- Legalább mindent elmondottál?
— Elejétől végig!

Nem hallgatott el semmit, csak a csók epizódját. Igazán csók volt az? A ló megbottlott és a kocsis zökkenése egymás felé lökte őket: az ember olyan nehezen tart egyensúlyt ezekben a kétkerekű kocsikban! Az ilyesmi hány ezerszer történt meg azóta, hogy ezek a kocsik léteznek és senki sem ütközik meg rajta... És aztán igazán olyan egész kicsi csók, olyan alig érezhető csók volt az, mely csupán a haját érte!...

— Szerencsére imádkoztam, mintha sejtettem volna, hogy milyen nagy veszélyben forogsz!

— Micsoda veszély? Hiszen az utcák elég biztosak s aztán ott volt Grenvilleur, hogy védelmezzen!

— Jól tudod, hogy egy fiatal leánynak nem szabad éjnek idején egy fiatal emberrel egyedül kóborolni.

— Ez igaz, de mit tehettem. Magam jöttem volna el? Davis ittas volt. Stanley csak vizet ivott és épen olyan kedves és ép olyan jó volt, mint akkor, amikor nála voltunk.

— Te nem tudod, hogy mire képesek a férfiak.

— A többi igen, de ő... Nem emlékszel, hogy magad is mit mondtál róla? Te azt mondtad, hogy kedves fiatal ember!

— Hisz épen ezért... Lányom, arra kényszerítesz, hogy ostobaságokat mondjak.

— No lám — szölt a fiatal leány és odavonta a zsámolyt anyja lábához s leült — ne nyugtalankodjál anyácska! Majd meglátod.

hogy ma lennék a vége lesz és mi végül oly boldogok leszünk mint a mesékben hősei.

— Ah! már Greg vagyok én ahhoz, hogy a mesékben higgyek!

Igy beszélte. De launayné már felig le volt győzve s kezdett maga is hinni az illúzióban, melyeket kárhoztatott.

Pauline minden este újra élvezte az első nap sikereit, mely bizonyos tekintetben állandóvá lett. Amor arányt rendszeresen megújrazták és a felvétel vége mindig kihívták: ez ugy szólván szabály volt.

S ha a közönség véletlenül nem újrajáta meg a famozus couplet-t. Fenwick Dudley a színpalak mögött egészen hangosan mondta:

— Mi bajuk van ma este? Nincs ma együtt a csöpp eszük?

Mindnyájan nevettek Pauline körül, de ő nem látta mást, csak Stanleyt.

Előbb egész szabadon beszélgetett vele, de mióta magukra vonták a többiek figyelmét és maga Stanley is bizonyos elővigyázatot tanusított. Pauline megelégedett azzal, hogy messziről mosolygón felelje, vagy váltsen vele egy pillantást. Pauline tudta, hogy ő itt van s hogy miatta van itt. Ha anyja érte jött, Stanley a kijáratnál várta a két nőt és hazakísérte őket. Egy este De launayné szerény városiúrihoz hívta meg Stanleyt. ki sok kedélyvel és egyszerűséggel fogadta e vendéglátást. Volt a moderában valami diskkrét, előkelő vonás, melyvel magát kellemessé tudta tenni, anélkül, hogy akár bizalmassá, akár leereszkedővé vált volna, ami jelenlétét mindig vonzóvá tette.

Elérkezett az első vesernap: e nap elhagyatottsága elviselhetetlennek tűnt fel Pauline előtt. Az egész mise alatt csak Stanleyra gondolt és egész délután sirt unalmában; végre a téa után lefeküdt, hogy annál előbb vége legyen annak a gyűlölt napnak, melyen Stanley távol van. Pauline nem bírta visszafojtani ezt a kérdést:

— Mi lenne belőlem, ha nem látnám őt többé?

Es Stanley csakhamar kitalálta Pauline hangulatát, mikor a leány másnap így szólt:

— Gyűlölöm a vasárnapot.

— A jövő vasárnapot is gyűlölni fogja, mikor edes anyjával együtt a Themszni Richmóndba viszem? Ön kormányozni fog, én majd evezek. En a híres oxfordi evezők közül való vagyok.

A tekintet, mely e szavakat megköszönte, többet mondott, mint minden szóbeszéd.

Azonban a színházban egy igen komoly eset történt. A megnyitást követő első esteken a kiváncsiság megtöltötte a nézőteret, de a nagy közönség nem tudott lelkesedni az esztetizmusért és látható jelét adta eleinte unalmának, aztán türelmetlenségének. Világos volt, hogy az „üzlet nem fizeti ki magát.“ A japáni vígjáték a legmulatságosabb volt a három darab közül: Danvers Előra és Fenwick Dudley mőkáztak benne a maguk módja szerint. Wallis ugyan haragudott az improvizációk miatt és a rendező meg is bicsárolta őket, de a dolog tetszett és így hallgatniok kellett. Ha a közönség nevetni akar, szabad-e azt megakadályozni? S nem a legjobb-e a közönséget ebben az óhajlásában támogatni?

Egy este, Belmont Lizzie, miután bőségesen ebédelt, megadta jelét a bohózatnak. Bertha királyné szelkarikát hányva, ez a komikum netovábbja! Azonban a közönségnek ez tetszett és a bohózat lassankint bevonult ebbe az esztetizmus dicsőségére alapított színházba, mely ime találkozó helye lesz azoknak, kik a korlátlan jókedv hívei.

(Folytatás köv. kézik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztőség felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. szeptember 1-én.

Table with multiple columns listing various financial instruments, their prices, and exchange rates. Categories include Állampapírok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Részvények, Bankok, Takarékpénztárak, and Kétféle vállalatok. Each entry includes a description and numerical values for price and exchange rate.

Advertisement for 'THE GRESHAM' life insurance company in London. It features the company name in large letters and provides details about its capital, assets, and services. Text includes: 'életbiztosító-társaság Londonban.', 'Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.', and financial figures like 'Evi bevétel 27,500.000 Korona'.

Advertisement for 'STANDARD' life insurance company in Edinburgh. It features the company name and details about its capital and services. Text includes: 'STANDARD életbiztosító-társaság Edinburghban (Angolhon.)', 'Alapított 1825-ben.', and 'Magyarországi fiók: Budapest, V., Fürdő-utca 4.'.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek, 1898 szeptember 2-án.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Felvezetés: Havasi Bertel 2.
A nagy Galeotto.

1848-1898. Személyek:

Személyek: ... Kézlelte fél 8 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Két tascó.

Személyek: ... Kézlelte fél 8 óraker.

Személyek: ... Kézlelte 7 és fél óraker.

VIGSZÍNHÁZ.

140. szám. Előszőr: 740. szám.

A Prony-utcai ur.

Személyek: ... Kézlelte 7 és fél óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Aranylakodalom.
1848-1898.

Személyek: ... Kézlelte 7 és fél óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

A kirchfeldi pap.

Személyek: ... Kézlelte 7 óraker.

BUDAI SZÍNHÁZ.

Gróf Szapáry Péter.

Személyek: ... Kézlelte 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Zárva.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Színház	Kisfaludy Színház
Szombat	Nik az új kottányban	—	A Prony-utcai ur	Eleven ürdög	A babona	A kertész-leány	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	Az arany ember	—	A Prony-utcai ur	A varázsgyűrű	A babona	A cigány, mint földesúr	—

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.
2. Két forintos havi részletre a megjelölt 12 kötet egyszerre szállítva.
3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
művel:

- I. A tekintetes vármegye.
- II. Az apró geotry és a sóp.
- III. Közvetlen uraimék.
- IV. Pipaccok a kezében.
- V. Tavaszi régek.
- VI. Urak és paraszok.
- VII. A két koldusdiák.
- VIII. Club és folyosó.
- IX. A beszélő könyv.
- X. Pénz.
- XI. Lovagvadás, kis primás.
- XII. Katángy Menyhért lovallal

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.
Olcsó egyöntetű diszkiadás
12 kötetben

A gyűjtemény ára diszkiadásban **36 forint**

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.
Mélytassók az alábbi rendelőlapon levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

Hétén, szeptember 5-én, visszavonhatatlanul utolsó előadás.

WULFF EDE czirkusza.

Ma pénteken, szeptember 2-án, este 8 óraker:

nagy előadás.

Személyek: ... Kézlelte 7 és fél óraker.

Uj! Fényes kiállítás. Uj!

Vasárnap 2 előadás 8 és 4 óraker.

Holnap este 8 óraker nagy előadás.

Putzer-féle pinczehelyiség megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget a modern pinczéknek megfelelően átalakított villamos ventilációval és világítással berendezett pinczehelyiségem (ezelőtt Slora, Ment, utóbb Frischau volt tulajdonosok) megtekintésére ezennel felhívni, hol

10-400 személyből

álló társaságnak külön termet állanak rendelkezésre.

Kiváló tisztelttel
Putzer György, vendéglős
Deák tér, földalatti- és közúti villamosvasút megállóhely.

338

Bécsben és Budapesten legjobb hírnevű

Nőképző-intézet

szabásminta-rajzolás, szabás, mértékvetel és ruhazarrára, Bajzafi Putzer, Kristóf-tér 2. szám.

Egy leány díjtalanul felvétetik.

A Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hiriap” kiadóhivatala után.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit

12 diszkiadású kötetben 36 forintért.

- a) Utánvétellel bérmentve.
- b) 2 forintos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítást kívánva.
- c) 1 forintos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kiizetése után.

Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 189... hótól mindaddig fizetendők a Társaság pénztárára Budapest, míg a mű vételére forrászárva nincs. A részletfizetés be nem tartása esetén sziveskedjék a Társaság az esedékes összeget postai megbízás útján, a postaköltségek hozzászámítása mellett bevezetni. A részletek elmulasztása esetén a részletfizetés kedvezmény megszűnik és a gyűjteménynek teljes vételára esedékesé válik. A gyűjteménynek a befizetett részletek által mag nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely: _____ Név: _____
Kelet: _____ Állás: _____

MIKSZÁTH KÁLMÁN
Katángy-Naptár-a
1899-re,
melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni.
hirdetéseik közlésére a legalkalmasabb.
Hirdetéseket elfogad:
az ORSZÁGOS HIRLAP KIADÓHIVATALA
VIII. ker., József-körút 63. szám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekből vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből száradó 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Ugyanakkor is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden írás könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következő útleletekben:

- I. ker., Tárna-utca 22. *Dr. Balassa György nagykövete*
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenach Vilmos, ügyvéd*
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szabó Márk, ügyvéd*
- IV. „ Garisch-bazár *Dévai József, ügyvéd*
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Károlyi A. J. ügyvéd*
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Lőwinger Gyula, ügyvéd*
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Wall Vilmos, ügyvéd*
- V. „ Váci-körút 6. szám *Morcsa János, ügyvéd*
- V. „ Sipót-körút 22. szám *Wolff József, ügyvéd*
- VI. „ Teréz-körút 54. szám *Breuer János, ügyvéd*
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám *Rehacsy Hans, ügyvéd*
- VII. „ Erzsébet-körút 56. szám *Heisler Béla, ügyvéd*
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frysz J. ügyvéd*
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk.

az egyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek. — Poste-restante levelek bélyegkötelesek.

LEVELEZÉS.

Bianka. Tegnap értesültem csak arról, hogy miránk valaki gyanakodott és ott már többen beszélnek róla. Kérlek szépen, hogy te mindenen dolgotra ne adj és tegyél úgy, mintha semmi sem tudnál. Majd meghoszolom én magamat a rajtok. Mért nem írsz gyakrabban? Fogalmam sincs, hogy hol fogunk most találkozni. Eszély ki valami okosat és számotlan sok sok buszít küld a téged örökké imádó Merkurusod. 6072-1

Buzavirág. Ott leszek. Minden kedvencem megy, csak így menjen tovább is. Kézessék. 6064-1

Ritka mint a fehér holló. Kedves soraimak rendkívül megörömtem s én szintén osztom az abbéli nézetében, hogy ritkán találni mai napság igaz és őszintén barátot. Amennyiben kedved egy anyagi érdekelküli ismeretséget óhajtsz, úgy kegyeskedjél azt az eddig használt címmel ellátott s e lap kiadóhivatalához intézett levélben vedem tudatni, annak vétele után azonnal értesítem, hogy vasárnap hol találkozunk. Jó barát. 6078-1

... cs Gizella kisasszonynak Sopron.

Barátom által jöttöm m. hó 20-ról belk kedves soraimak birtokába. Ajánlata teljesen megfelel s azt elfogadom. Igen kérem engem e helyen „T. G.” jelleg, vagy pedig e laphoz ezen hetük jelzésével ellátott magánlevélben tudatni, hogy mikor szándékozik Budapestre költözni. Válaszát kéri melőbb, háve; T. G. 6080-1

HÁZASSÁG.

Igen csinos izr. nőrokonom részére, ki 8-10.000 frt készpénz hozomány felett rendelkezik, keresek jó állással bíró állami, esetleg magánhivatalnokot ajánlatot „M. K.” alatt kérek e laphoz intézni. 6076-2

Férjhez menne egy csinos, házias nevelésben részesült 24 éves izr. vallású leány, egy komoly gondolkodású, jellemes urhoz. Névvél ellátott leveleket „Jó háziasszony” jellege alatt a kiadóhivatalhoz továbbítani. 6018-2

ÁLLAST KERES.

Fiatalkorú kisasszony, ki a kereskedelmi szakmájában kitűnő sikert ért el, a gép- és gyorsírásban jártas, sürgősen keres iradást állást igényel szerényen. Czim a kiadóhivatalban. 6068-3

Gyermektelen özvegy, ki a külső és belső gazdaságban jártas, és jó bizonyítványokkal rendelkezik, gazdasági vagy háztartási állás keres vidéken. Czim a kiadóhivatalban. 5978-3

Megbízható 30 éves, izr. vallású, nős ember alkalmazást keres mint felügyelő, vagy raktárnok. Szíves megkereséseket e laphoz kér „Hűség és szorgalmas” jellege alatt. 6056-3

Egy fiatalember, ki a férfi- és női divat, rövid- és hosszú ruhákban jártas, állást keres helyben vagy vidéken. Levélbeli ajánlatokat „Ügyes” jellege alatt a kiadóhivatalhoz. 5928-3

25 koronát adok jutalmul annak, ki nekem egy raktárnoki vagy felügyelői állást szerez, elmegyek vidékre is. Ajánlatokat „Felügyelő” címen továbbítani a kiadóhivatalhoz. 5948-3

Házvezetőnő azonnali belépésre alkalmazást keres, nem annyira fizetést, mint jó bánásmódot igényel. Levélbeli megkeresést „Azonnal” jellege alatt kér e laphoz. 5996-3

ÁLLAST KAPHAT.

Könyvkötészetben már alkalmazva volt leányok, ideiglenes munkára felvételnek. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 6062-4

Népbiztosítás. Elsőrangú biztosító intézet ezen ágazat művelésére előnyös feltételek mellett alkalmaz oly egyéneket a társadalom minden rétegéből, úgy helyben mint vidéken, kiknek komoly szándékuk biztos jövőre szert tenni. Bővebb felvilágosításra szolgál Breier Imre, Erzsébet-körút 13., I. em. 8. 6893-4

Keresztény gyakornok, kellő képzettséggel egy gyári iradásban felvétetik. Magyarul és németül írt ajánlatot „Gyakornok” jellege alatt az Országos Hirlap kiadóhivatalához küldendők. 6060-4

Kisdedővőnő (honos) keresetik egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciáikkal és bizonyítványokkal e lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jellege alatt. 5906-4

Nevelőnő fiúra sürgősen keresetik. Megkívánatik a perfect francia és német nyelvi tudással és a zongorajátékkal. Nagy fizetés előkelő úri családnál. Csakis keresztények ajánlkoznak „Szabolcs” jellege alatt. 6044-4

Jdőbbé bonne, francia, vagy északnémet, csakis jó bizonyítványokkal keresetik. Czim a kiadóhivatalban. 6048-4

Gépirőnő, ki a Remington-írógépet kitűnően kezeli, a magyar és német gyorsírászatában teljesen jártas, állást nyer. Írásbeli ajánlatot „Remington” alatt a kiadóhivatalhoz. 6038-4

A fűszer- és vas- és vaskereskedő keresetik. Ajánlatokat azonnal felvétetik. Ajánlatokat az ügyvezetésével ellátva a kiadóhivatalhoz küldendők „Fűszer- és vaskereskedő” címen. 6036-4

OKTATÁS.

Zongora-órákat szerény díjazás mellett ad házban, vagy házon kívül gyakoroltat zongora tanítónő. Czime megtudható a kiadóhivatalban. 6074-5

Német- és francia-nyelv oktatására vállalkoz néhány tanuló szerény díjazás mellett. Levélbeli megkereséseket „Német-francia oktató” alatt továbbítani a kiadóhivatalhoz. 6034-5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkisebb tanulóknak és szerény díjazás (óránként 50 kr.) Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Rakos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a Körvasút közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu oléinkint 325, telek jutányos árban eladó. 5256-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat és telket (üpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész állomással. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

A Ságymányoson, valamint a Gyalföldön, Szent László-úton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Ujpest legszebb helyén újonnan épült ház, a villamos vasúti állomás mellett, 12.000 forintért eladó. Szükséges tőke 8000 forint, a többi banktőke. Czim a kiadóhivatalban. 5020-7

ELADÁS.

Butor jó, szelid kivitelben előnyös részletfizetésre Kálna Ignác kárpitos és asztalosbutor egyedülállóan VII. Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és hirtelente. 6835-8

Jróasztalok, két darab, az egyik 160, a másik 140 centiméter hosszú, mindenik 6000 forintért eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6050-8

Jókarban lévő keményfa-portál, 6 méter hosszú, 2 karkatájakkal és ajtóval, olcsón, sürgősen eladó. Szíves megkeresést e laphoz kérek „Tömeges” jellegre. 5872-8

VÉTEL.

Magyar Compass 1878-1883-iki évfolyamaim megvételre kerestetnek. Ajánlatok az év megjelölésével a kiadóhivatalba. 6046-9

KIADÓ SZOBÁK.

Zeljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Bercsany-utczához. Czim a kiadóhivatalban. 5914-10

Előkelő izr. családnál a Váci-körúton 1-2 iskolás fiú teljes ellátást nyerhet, zongora és fúrdőszoba használattal. Czim a kiadóhivatalban. 5962-10

Első, emeleti utcái szoba, csinos butorizzattal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5970-10

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olcsó ár mellett 1-2 vidéki fiú a Józsefvárosban. Kitűnő bánásmódot biztosítatik. Czim a kiadóhivatalban. 5788-10

A Nádor-utczában egy elegánsan butorizzott utcái szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

Egy tágas, világos, csinosan butorizzott udvari szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 6028-10

LAKÁS KERESTETIK.

November 1-ére egy lakás kerestetik a VI. kerületben. A lakás álljon 2 utcái, esetleg egy udvari-, elő- és fúrdőszobával stb. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok e laphoz kéretnek „November 1.” címen. 5990-11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utcái szobából, előszoba, fúrdőszoba, stb. Az ár megemlékezésével ellátott ajánlatot a kiadóhivatalhoz küldendők „Terézváros” címen. 5512-11

SZOBA KERESTETIK.

Andrássy-úton, vagy annak egyik mellék utcájában keresek egy külön bejárattal, elegánsan butorizzott, lehetőleg zongora használattal. Ajánlat „Gargon lakás” alatt e laphoz küldendők. 5986-12

A kerepesi-úthoz közel egy izraelita családnál keresek teljes ellátással egy tisztá, butorizzott szobát. Arral ellátott ajánlatok „A. B.” alatt kéretnek a kiadóhivatalba. 5958-12

Két csinosan butorizzott egymáshoz nyíló utcái szobát keresek a Józsefvárosban. Arral ellátott ajánlatok „Orvós” jellege alatt e laphoz kéretnek. 6030-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó lakás a Nagymező-utczában, mely áll 2 utcái, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évbér 500 frt. Czim a kiadóhivatalban. 6002-13

A Garai-utczában 2 utcái szoba, előszoba, konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó árban kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

A Futó-utczában egy első emeleti utcái szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5904-13

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vívóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3663-17

Kerékpáriskolának, könnyűnyomdának, vagy más földszinti utcái helyiség, 12 nyílással az utcára, a vízszínház térszomszédságában, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5848-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Elhizottság. Csusz, kövsvény, gyomorba, idős és gyorsan gyógyíthatók villamos fényfürdő, vizkúra, napfürdő és svéd gyógygimnasztika segítségével Dr. Palocz Ignác gyógyintézetében (rendelő intézet) IX. Ármház-körút 7. Rendelész: d. e. 10-12 és d. u. 3-5 óráig. 6827-18

Köhögésnél, rokedtségnél vegyen 30 kr-ért Réthy-féle Pemeteft-czukorkát. 1687-18

Igen ügyes nőnha: varrónő ajánlkozik házalkozási napi 1 frt 50 kr-ért. Czim a kiadóhivatalban. 5508-16

Egy, esetleg két iskolásleányka szigorú felügyelet mellett teljes ellátást kaphat a jövő iskolai tanévre intelligens családnál, külön szobában zongorahasználattal, esetleg zongora-oktatással. Fúrdőszoba a lakásban. Ajánlatok a kiadóhivatalhoz küldendők „Iskolásleányka II.” címen alatt. 5700-1a